

СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

м. Феодосія

на 2011 - 2021 роки

Розроблено експертним Комітетом зі стратегічного планування економічного розвитку за підтримки американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (АМР США) в рамках проекту "Локальні інвестиції та національна конкурентоспроможність".

Погляди авторів, висловлені в цьому документі можуть не співпадати з поглядами Агентства США з міжнародного розвитку або Уряду Сполучених Штатів Америки.

Вересень 2010 р.

Зміст:

ВСТУП	3
СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТИ SWOT- АНАЛІЗУ	6
ПЛАНИ ДІЙ	20
• Розвиток туризму	21
• Залучення інвестицій	29
• Розвиток комунальної інфраструктури	38
• Пріоритети	49
УПРАВЛІННЯ ВПРОВАДЖЕННЯМ	54
ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ АКТІВ, ЩО ВИКОРИСТОВУВАЛИСЬ	55
 Додатки:	
А. СКЛАД ЕКСПЕРТНОГО КОМІТЕТУ	56
В. РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ, СУЧАСНИЙ СТАН І ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГОСПОДАРСЬКОГО КОМПЛЕКСУ м. ФЕОДОСІЯ	58
С. ПРОФІЛЬ ГРОМАДИ	132
Д. ЗВІТ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ПІДПРИЄМЦІВ	205
Е. ПЛАН ЗАХОДІВ ДО СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ	

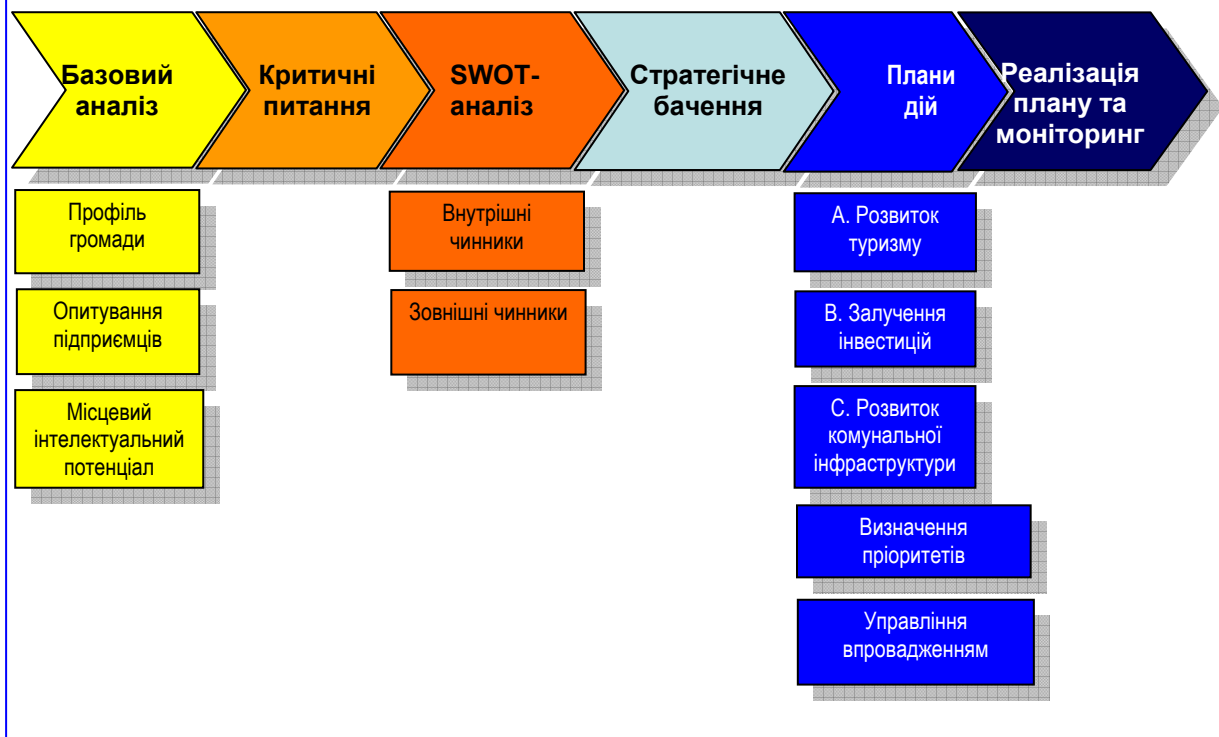
Примітка. Додаток Е виданий окремо

ВСТУП

Влітку 2009 року лідери громади Феодосії підтримали необхідність створення стратегії економічного розвитку та підвищення конкурентоспроможності міста. У липні 2009 року Феодосійський міський голова Бартенев О.В. створив Експертний комітет (ЕК). До складу ЕК ввійшли 27 представників міської громади, серед яких були керівники міста, керівники потужних підприємств Феодосії, представники підприємницьких та наукових кіл, навчальних закладів, громадських організацій, керівники підрозділів та провідні спеціалісти органів місцевого самоврядування. Перед ЕК було поставлене завдання, дотримуючись певного структурованого процесу, розробити економічну стратегію розвитку Феодосії.

Стратегічний план економічного розвитку Феодосії створювався у співпраці з проектом «Локальні інвестиції та національна конкурентоспроможність» (ЛІНК) Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), радники якого виконували функції консультантів ЕК. Очолив експертний комітет особисто міський голова Олександр Володимирович Бартенев.

Логічна схема процесу розробки стратегічного плану економічного розвитку

На першій стадії проекту було виконано «сканування середовища» – проведено базовий аналіз. Співробітники міської ради за участю консультантів проекту «Економічний розвиток міст» підготували Профіль громади, який містить інформацію про демографічну ситуацію у місті, трудові ресурси, зайнятість населення, аналіз економіки, розвиток бізнесу, місцеву комунальну та технічну інфраструктуру, основні параметри бюджету міста, стан довкілля та умови життя. Першоджерелом для такої інформації слугували офіційні дані Держкомстату та його підрозділів, а також дані отримані від виконавчих органів міської ради, Центру зайнятості та інших установ.

Представниками громадськості міста за сприяння виконавчих органів міської ради та з допомогою членів Експертного комітету було проведено опитування серед близько 40-а підприємств різних галузей та підприємців – «Вивчення думки підприємців». Вони інтерв'ювали представників найбільших роботодавців Феодосії,

середніх і малих підприємств, які працюють у промисловому секторі, сфері торгівлі та послуг. Опитування мало на меті дізнатися про ставлення респондентів до ситуації у місті, про проблеми, які вони вважають найбільш серйозними, про їхні очікування та плани на майбутнє.

Існування такої фундаментальної бази відіграло важливу роль у виборі Експертним комітетом головних чинників (критичних питань) економічного розвитку міста, на яких зосередився Стратегічний план, а саме:

- (А) розвиток туризму;**
- (В) залучення інвестицій,**
- (С) розвиток комунальної інфраструктури.**

Експертний комітет провів SWOT-аналіз міста загалом, оцінив сильні і слабкі сторони, можливості і загрози кожного з вибраних критичних питань, оцінив позицію та конкурентоспроможність міста серед інших міст України.

Члени Експертного комітету сформулювали стратегічне бачення міста на майбутнє, яке стало вступом до Стратегічного плану економічного розвитку. Результати SWOT-аналізу та формулювання стратегічного бачення були обговорені та схвалені робочими групами ЕК.

Експертний комітет обговорив поточний стан стосовно кожного з вищезгаданих критичних питань і досягнув консенсусу щодо кроків, які має зробити місто, підприємства та інші партнери, щоб досягти покращень у цих питаннях. Крім членів ЕК у засіданнях приймали участь працівники виконавчих органів міської ради, підприємств, органів державного управління, наукова еліта та активна громадськість міста, а також інші особи – спеціалісти, які забезпечували наявність необхідного досвіду і спеціальних знань.

У період з червня 2010 року по вересень 2010 року силами членів ЕК за сприяння виконавчих органів міської ради та радників і консультантів проекту «ЛІНК» були підготовлені Плани дій, які складаються зі стратегічних та оперативних цілей і завдань, спрямованих на вирішення проблем кожного критичного питання. Саме **Плани дій є основою Стратегічного плану.**

Стратегічний план економічного розвитку Феодосії є перспективним і розрахований на 10 років. У його впровадженні братимуть участь багато організацій та окремих осіб. План визначає кроки на покращення інвестиційного клімату та розширення інвестиційних можливостей в напрямку інтенсивного залучення інноваційних екологічно захищених технологій, розвитку туризму, комунальної інфраструктури, поліпшення надання якості комунальних послуг.

У плані робиться наголос на створенні співпраці між міською владою, бізнесом та громадою, налагодженні публічно-приватного партнерства і на реалізації комплексної програми економічного розвитку міста. У процесі впровадження плану буде розроблено багато матеріалів, створюватимуться бази даних, виникатимуть спільні проекти, тощо. Усе це вестиме до поліпшення бізнес середовища та збільшення обсягів інвестицій, зростання малого та середнього бізнесу, участі громадськості, до формування правил життя у місті, пошуку шляхів розвитку комунальної інфраструктури.

З самого процесу планування в цілому, та з остаточного Стратегічного плану економічного розвитку міста, впливає кілька важливих висновків.

1. Представники міської ради, місцева ділова, наукова та бізнес спільнота відчували свою відповідальність за майбутнє міста. Вони готові присвятити свій час та наявні ресурси досягненню такого майбутнього, яке разом визначили й окреслили в Стратегічному плані.

2. Феодосія відповідає багатьом критеріям стійкого розвитку, має потужний природно рекреаційний потенціал, який за належної організації, можна використати таким чином, щоб вирішити найбільші проблеми міста. Однак, реальне досягнення стратегічних цілей плану вимагатиме співпраці, волі та відданості всіх лідерів громади.

3. Питання розвитку малого і середнього підприємництва та інфраструктури бізнесу, комунальної інфраструктури, залучення інвестицій є взаємопов'язаними, а

тому ефективна робота над ними можлива лише за умови, що ми розуміємо їх у цілому. Покращення в одному з питань сприятиме покращенню в інших.

Успіх упровадження залежатиме від відповідальності за нього людей, які були членами ЕК, а також усіх інших, хто матиме нагоду взяти участь у реалізації сформульованого бачення майбутнього міста. Тому рекомендується у найближчий час сформувати Комітет з управління впровадженням (КУВ) з найбільш активних членів ЕК та керівництва міської ради. Завданням КУВ буде здійснення моніторингу виконання всіх **45** конкретних проектів (оперативних цілей) Стратегічного плану.

При розробці Стратегії використовувались положення Наказу Міністерства економіки та з питань Європейської інтеграції від 29.07.2002 №224 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування регіональних стратегій розвитку».

СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ

Стратегічне бачення – це спільне, погоджене на основі консенсусу, бачення того, як місто має виглядати в майбутньому. Стратегічне бачення є вступом до стратегічного плану підвищення конкурентноздатності міста. Воно пояснює вихідну позицію, з якої члени ЕК розпочинають створення плану.

Запропоноване формулювання бачення містить ідеї, які члени ЕК (представники бізнесу та влади міста) вважали найважливішими для майбутнього Феодосії.

Феодосія – Богом дана для Вас на тисячі літ, місце у яке завжди хочеться повертатись.

Феодосія – місто з історією древньої цивілізації, багате давніми пам'ятками культур, Клімато-бальнеологічний курорт з високим потенціалом розвитку, джерело унікальних мінеральних вод з незрівняними золотими піщаними пляжами, коктейль гірсько-степово-морського повітря.

Місто комфортного відпочинку з розвинутою туристичною і комунально-транспортною інфраструктурою. Центр міжнародного дельтапланеризму та повітроплавання.

Місто-регіон, нових можливостей для інтелектуальних інвестицій, що розвиває інновативні, науково-місткі технології, суднобудування, харчово-переробну промисловість

Загальний SWOT-аналіз міста Феодосії

(АНАЛІЗ ВНУТРІШНІХ ЧИННИКІВ (СИЛЬНІ І СЛАБКІ СТОРОНИ) ТА ЗОВНІШНІХ ЧИННИКІВ (СПРИЯТЛИВІ МОЖЛИВОСТІ ТА ЗАГРОЗИ)

Зустріч Експертного Комітету для проведення аналізу внутрішніх і зовнішніх чинників відбулася у четвер, 29 квітня 2010 р. Учасники шляхом анкетування (отримано заповненими 13 анкет) визначили сильні та слабкі сторони, можливості та загрози для Феодосії і, згодом, обговорили отримані узагальнені результати, стосовно вибраних трьох критичних питань. При формуванні переліку запитань анкети враховувались вимоги наказу Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції №224 від 29.07.2002 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування регіональних стратегій розвитку».

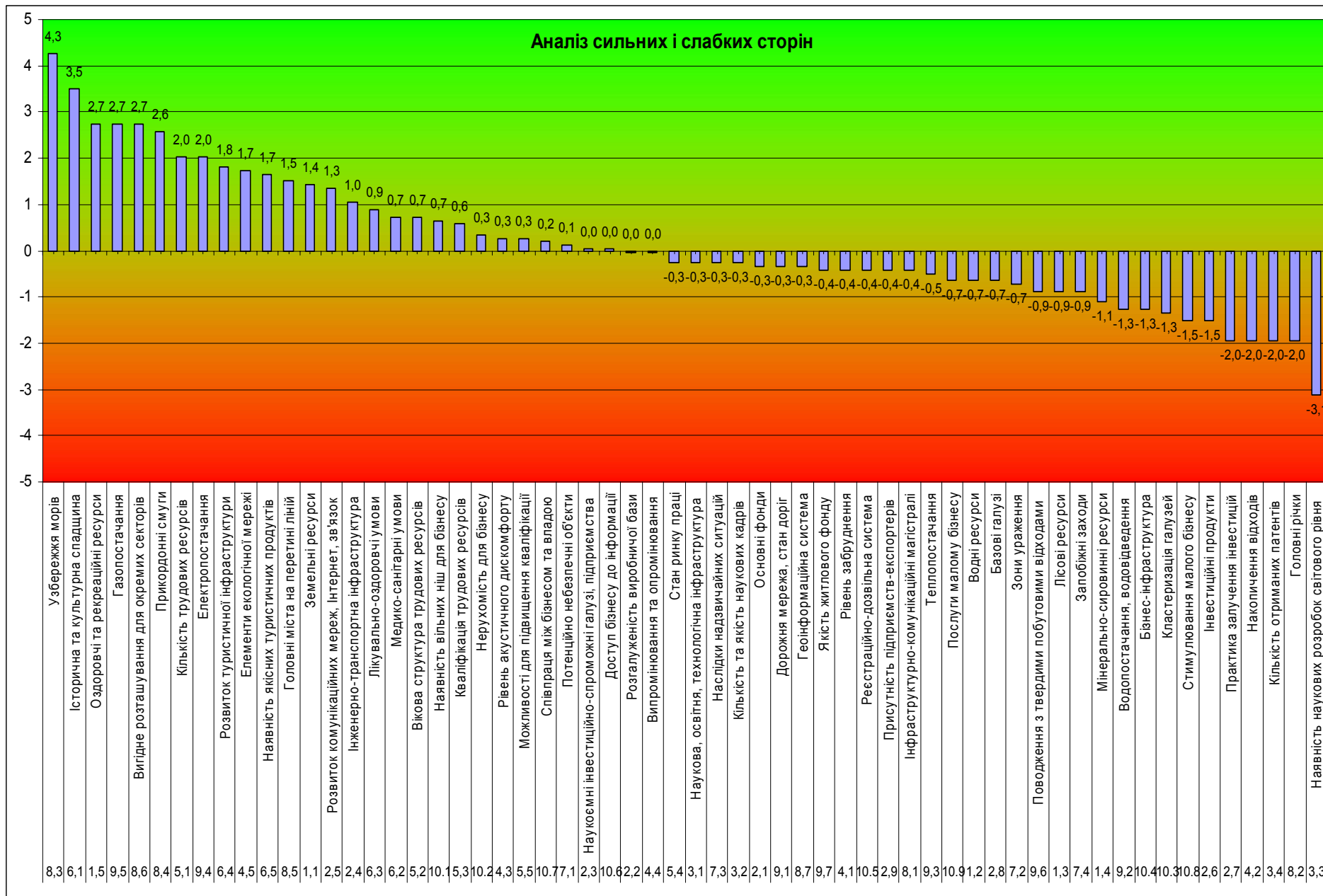
Респонденти оцінювали фактори за 10-ти бальною шкалою (від 0 до 9-ти). Оцінки, що отримали в середньому оцінку менше «4» - вважаються «слабкими сторонами або негативними факторами» (на діаграмах - відмітка нижча нуля).

Результати роботи пропонуються увазі членів ЕК для подальшого обговорення і внесення можливих коректив, після чого вони стануть довідковим документом.

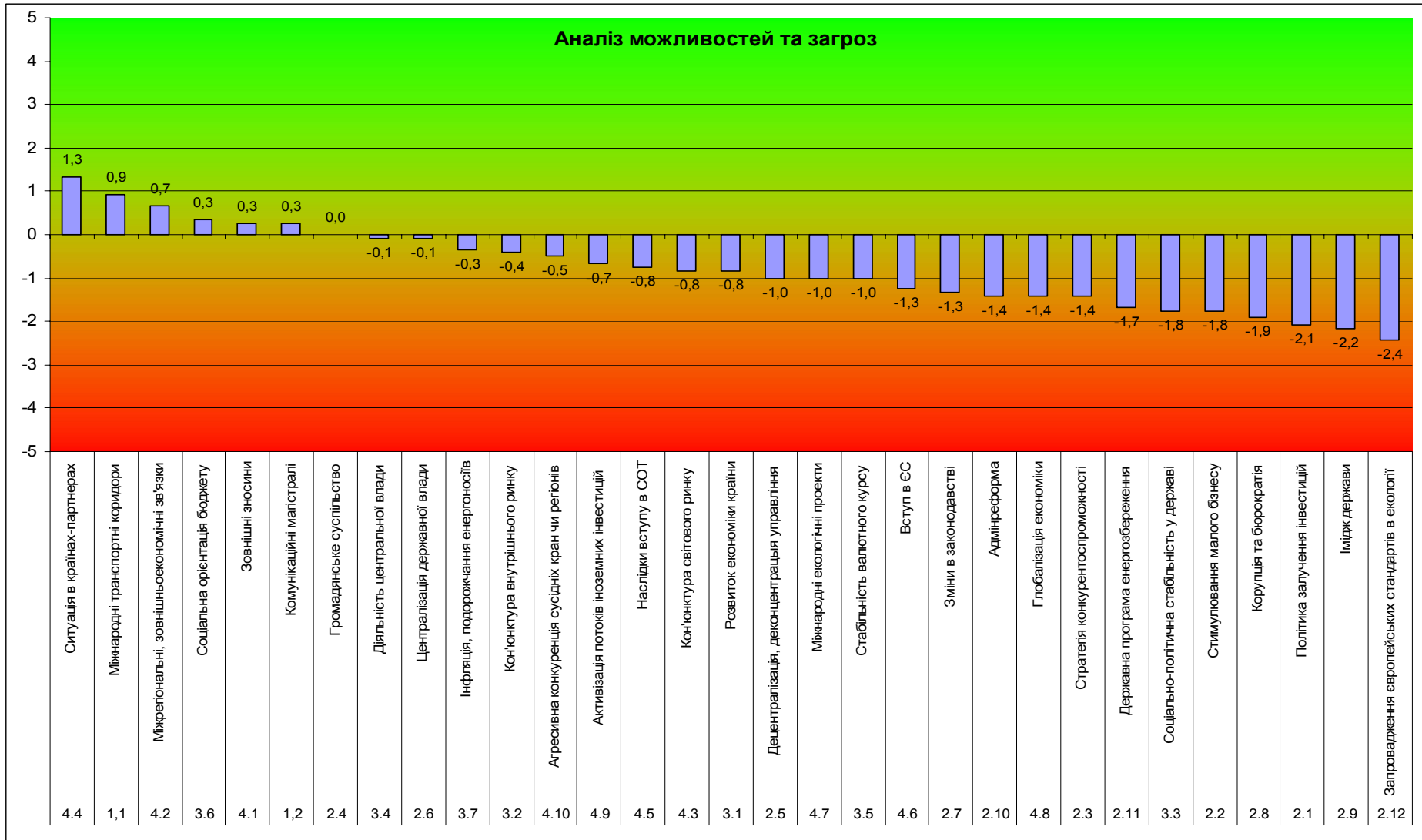
За своїм призначенням SWOT-аналіз є «інструментом» ЕК для підготовки реалістичних і здійснених планів дій, в яких поряд зі середньостроковими стратегічними цілями будуть визначені короткострокові оперативні цілі – власне проекти. Упровадження цих проектів повинно, з одного боку, усунути слабкості міста з одночасним посиленням його сильних сторін, а з іншого – повною мірою скористатися сприятливими можливостями, які можуть виникнути завдяки дії зовнішніх сил, уникаючи загроз.

Опрацьовані дані опитування подані нижче у формі діаграм і таблиць.

Стратегічний план економічного розвитку м. Феодосії

Стратегічний план економічного розвитку м. Феодосії

ВНУТРІШНІ ФАКТОРИ**Сильні сторони:**

Чинник	Величина	Відповідність критичному питанню		
		А	В	С
Узбережжя морів	4,27	А	В	С
Історична та культурна спадщина	3,50	А		
Оздоровчі та рекреаційні ресурси	2,73	А		
Газопостачання	2,73	А	В	С
Вигідне розташування для окремих секторів	2,73	А	В	
Прикордонні смуги	2,58	А	В	
Кількість трудових ресурсів	2,04	А	В	
Електропостачання	2,04	А	В	С
Розвиток туристичної інфраструктури	1,81	А	В	С
Елементи екологічної мережі	1,73	А		С
Наявність якісних туристичних продуктів	1,65	А		
Головні міста на перетині ліній	1,50		В	
Земельні ресурси	1,42	А	В	С
Розвиток комунікаційних мереж, Інтернет, зв'язок	1,35		В	С
Інженерно-транспортна інфраструктура	1,04	А	В	С
Лікувально-оздоровчі умови	0,88	А		
Медико-санітарні умови	0,73	А	В	С
Вікова структура трудових ресурсів	0,73	А	В	
Наявність вільних ніш для бізнесу	0,65	А	В	
Кваліфікація трудових ресурсів	0,58	А	В	С
Нерухомість для бізнесу	0,35	А	В	
Рівень акустичного дискомфорту	0,27	А		
Можливості для підвищення кваліфікації	0,27	А	В	С
Співпраця між бізнесом та владою	0,19	А	В	
Потенційно небезпечні об'єкти	0,12	А	В	С
Наукоємні інвестиційно-спроможні галузі, підприємства	0,04	А	В	
Доступ бізнесу до інформації	0,04	А	В	С

Слабкі сторони:

Чинник	Величина	Відповідність критичному питанню		
		А	В	С
Розгалуженість виробничої бази	-0,04	А	В	С
Випромінювання та опромінювання	-0,04	А	В	С
Стан ринку праці	-0,27	А	В	С
Наукова, освітня, технологічна інфраструктура	-0,27	А	В	С
Наслідки надзвичайних ситуацій	-0,27	А	В	С
Кількість та якість наукових кадрів	-0,27		В	
Основні фонди	-0,35	А	В	С
Дорожня мережа, стан доріг	-0,35	А	В	С
Геоінформаційна система	-0,35	А	В	С
Якість житлового фонду	-0,42		В	С
Рівень забруднення	-0,42	А	В	С
Реєстраційно-дозвільна система	-0,42	А	В	С
Присутність підприємств-експортерів	-0,42		В	
Інфраструктурно-комунікаційні магістралі	-0,42	А	В	С
Теплопостачання	-0,50	А	В	С
Послуги малому бізнесу	-0,65	А		
Водні ресурси	-0,65	А	В	С
Базові галузі	-0,65		В	
Зони ураження	-0,73	А	В	С
Поводження з твердими побутовими відходами	-0,88			
Лісові ресурси	-0,88	А		
Запобіжні заходи	-0,88	А	В	С
Мінерально-сировинні ресурси	-1,12	А	В	
Водопостачання, водовідведення	-1,27	А	В	С
Бізнес-інфраструктура	-1,27	А	В	С
Кластеризація галузей	-1,35		В	
Стимулювання малого бізнесу	-1,50	А	В	
Інвестиційні продукти	-1,50	А	В	С
Практика залучення інвестицій	-1,96	А	В	С
Накопичення відходів	-1,96	А	В	С
Кількість отриманих патентів	-1,96		В	
Головні річки	-1,96		В	С
Наявність наукових розробок світового рівня	-3,12		В	

ЗОВНІШНІ ФАКТОРИ**Можливості:**

Чинник	Величина
Ситуація в країнах-партнерах	1,33
Міжнародні транспортні коридори	0,92
Міжрегіональні, зовнішньоекономічні зв'язки	0,67
Соціальна орієнтація бюджету	0,33
Зовнішні зносини	0,25
Комунікаційні магістралі	0,25

Примітка. У блоці «Можливості» мається на увазі оцінки нинішнього стану чинників та можливі позитивні очікування і перспективи у найближчому майбутньому.

Загрози:

Чинник	Величина
Громадянське суспільство	0,00
Діяльність центральної влади	-0,08
Централізація державної влади	-0,08
Інфляція, подорожчання енергоносіїв	-0,33
Кон'юнктура внутрішнього ринку	-0,42
Агресивна конкуренція сусідніх країн чи регіонів	-0,50
Активізація потоків іноземних інвестицій	-0,67
Наслідки вступу в СОТ	-0,75
Кон'юнктура світового ринку	-0,83
Розвиток економіки країни	-0,83
Децентралізація, деконцентрація управління	-1,00
Міжнародні екологічні проекти	-1,00
Стабільність валютного курсу	-1,00
Вступ в ЄС	-1,25
Зміни в законодавстві	-1,33
Адмінреформа	-1,42
Глобалізація економіки	-1,42
Стратегія конкурентоспроможності	-1,42
Державна програма енергозбереження	-1,67
Соціально-політична стабільність у державі	-1,75
Стимулювання малого бізнесу	-1,75
Корупція та бюрократія	-1,92
Політика залучення інвестицій	-2,08
Імідж держави	-2,17
Запровадження європейських стандартів в екології	-2,42

Примітка. У блоці «Загрози» мається на увазі оцінки нинішнього стану та можливі очікування у бік погіршення у найближчому майбутньому.

SWOT – аналіз критичних питань

А. Розвиток туризму

Можливості (зовнішні фактори)

- ✓ покращення іміджу України
- ✓ прогресивні зміни до законодавства, що регулює галузь туризму і суміжні сфери
- ✓ збереження системи спрощеного оподаткування для малого бізнесу
- ✓ наявність стратегій розвитку туризму та їх виконання на національному та регіональному рівнях, їх прозорість
- ✓ розвиток інфраструктури (у т.ч. транспортної) в країні та АРК, покращення її стану
- ✓ стабільність політичної ситуації в Україні
- ✓ стабільність валютного курсу гривні
- ✓ відсутність техногенних катастроф, епідемій та епізоотій
- ✓ покращення екологічного стану в країні та АРК
- ✓ прогрес суспільної ментальності громадян
- ✓ субвенції держави на збереження, реконструкцію і реставрацію пам'яток архітектури
- ✓ підтримка державою прямих іноземних інвестицій (зокрема, у туристичну сферу)
- ✓ проведення заходів державного рівня у місті (візити високо посадових іноземних гостей, форуми, самміти, конгреси, виставки і т.п.)
- ✓ включення окремих об'єктів міста у Список світової спадщини ЮНЕСКО
- ✓ збільшення державного фінансування на розвиток транспортної інфраструктури
- ✓ спрощення візового режиму для громадян ряду країн з якими на даний час існує візовий режим
- ✓ розвиток крупних туристичних фірм, що здійснюють залучення гостьового круїзного туризму
- ✓ значна частина громадян країн СНД знає про місто
- ✓ курортно-історична спадщина (зумовлена унікальними кліматичними умовами)

Загрози (зовнішні фактори)

- ✓ запровадження віз для громадян країн щодо яких існує безвізовий режим
- ✓ погіршення іміджу України та погіршення дипломатичних стосунків
- ✓ регресивні зміни до законодавства, що регулює галузь туризму і суміжні сфери

- ✓ відміна або ускладнення системи спрощеного оподаткування для малого бізнесу
- ✓ відсутність стратегій розвитку туризму та їх реалізації на національному та регіональному рівнях, їх непрозорість
- ✓ відсутність розвитку інфраструктури в країні та АРК, погіршення її стану
- ✓ нестабільність політичної ситуації в Україні
- ✓ нестабільність валютного курсу гривні
- ✓ техногенні катастрофи, епідемії та епізоотії
- ✓ погіршення екологічного та санітарного стану та якості питної води
- ✓ агресивна конкуренція у цій сфері зі сторони сусідніх держав, регіонів та міст
- ✓ природне старіння і руйнування пам'яток архітектури
- ✓ негативні кліматичні зміни

Сильні сторони (внутрішні фактори)

- ✓ піщані пляжі, що мають значні площі (порівняно з іншими містами Криму)
- ✓ наявні бальнеологічні ресурси (мінеральні води, лікувальні мінерали)
- ✓ у безпосередній близькості до міста знаходиться Національний природний заповідник «Кара-Даг»
- ✓ добре розвинена мережа закладів розміщення (готелів, пансіонатів, баз відпочинку тощо)
- ✓ наявні пам'ятки архітектури, мистецтва і культури
- ✓ розвинуті екскурсійні послуги (150 маршрутів)
- ✓ морське узбережжя, особливий клімат, наявність об'єктів рекреаційно-оздоровчого призначення
- ✓ наявний залізничний вокзал та можливість прибути до міста потягом
- ✓ існує потенціал та певний досвід організації туризму подій, є досвід проведення відомих видовищних заходів (Джаз-фестиваль у Коктебелі, змагання на повітряних кулях і т.п.)
- ✓ розвинуте виноробство дозволяє створювати специфічні туристичні продукти
- ✓ наявні музеї (30), один з них – Національна картинна Галерея ім. І.К.Айвазовського має широку відомість за межами України
- ✓ розвивається екстремальний туризм (повітроплавання на повітряних кулях, дельтапланеризм, пара планеризм та ін.)
- ✓ достатньо закладів громадського харчування (370 підприємств ресторанного господарства у регіоні та 275 безпосередньо у місті)
- ✓ існує певна диверсифікація видів туристичних напрямків (відпочинковий, лікувально-рекреаційний, пізнавально-краєзнавчий)
- ✓ наявність міської програми розвитку туризму

- ✓ наявність управлінської структури, що відповідає за розвиток туризму
- ✓ добрий рівень розвитку мобільного зв'язку
- ✓ в деяких об'єктах громадського харчування та розміщення наявний бездротовий Інтернет (WI-FI)
- ✓ поліетнічна культурна спадщина (грецька, татарська, караїмська, італійська, турецька, єврейська, вірменська та ін.)

Слабкі сторони (внутрішні фактори)

- ✓ віддаленість від аеропорту (120 км)
- ✓ недостатньо розвинена інфраструктура відпочинку
- ✓ використання лікувальних та бальнеологічних можливостей регіону не здійснюється в повному обсязі
- ✓ немає потужних SPA –центрів
- ✓ орієнтованість рекреаційних послуг на кількість, а не на підвищення якості (наслідок низької платоспроможності основної цільової групи)
- ✓ відсутній єдиний туристично-інформаційний центр
- ✓ не достатній рівень підготовки кадрів та низька їх клієнтоорієнтованість
- ✓ якість питної води потребує покращення
- ✓ не має прокату автомобілів
- ✓ обслуговуючий персонал більшості об'єктів громадського харчування та розміщення, як правило, не володіє іншими мовами крім російської (наслідок орієнтованості на основну цільову аудиторію)
- ✓ недостатньо комфортабельних туристичних автобусів
- ✓ не має яхт-порту та пасажирського терміналу морпорту
- ✓ не задовільний стан пам'яток архітектури у наслідок відсутності державного фінансування (27 об'єктів, у тому числі – Старе місто)
- ✓ мало сувенірної продукції місцевого виробництва

В. Залучення інвестицій

Можливості (зовнішні фактори)

- ✓ значна частина ділового світу країн СНД знають про Феодосію
- ✓ потенційна можливість вступу України в ЄС або отримання асоційованого членства
- ✓ зростання іміджу країни, посилення бізнес-інтересу до України
- ✓ великий потенціал ринку збуту в Україні
- ✓ глобалізація (рух інвесторів на Схід)

- ✓ покращення ставлення державної влади до інвесторів
- ✓ прийняття прогресивних змін до законодавства України, зокрема Бюджетного, Податкового, Митного і Земельного кодексів та інших законодавчих актів у сферах підприємницької діяльності, землекористування та містобудування
- ✓ розробка та активне впровадження стратегій розвитку і залучення інвестицій на національному та регіональному рівнях
- ✓ підвищення ефективності державних і регіональних інвестицій і капіталовкладень
- ✓ пільги для інвесторів у пріоритетних галузях економічної діяльності
- ✓ створення інноваційної інфраструктури
- ✓ створення вільних економічних зон для інноваційного розвитку
- ✓ зменшення рівня корупції
- ✓ децентралізація управління, посилення можливостей місцевих влад
- ✓ будівництво сучасних транспортних магістралей поблизу міста, розвиток морського порту, розвиток міжнародних транспортних коридорів
- ✓ стабілізація політичної ситуації в Україні
- ✓ стабільність валютного курсу гривні
- ✓ спрощення дозвільних процедур і дерегуляція для бізнесу
- ✓ спрощення виходу підприємствам міста на зовнішні ринки
- ✓ залучення зовнішніх консультантів, (аудиторів, юристів, підприємців) що знають міжнародну економіку
- ✓ створення системи мотивації залучення інвестицій та реалізації інноваційних проектів

Загрози (зовнішні фактори)

- ✓ погіршення іміджу України
- ✓ погіршення ставлення державної влади до інвесторів
- ✓ відсутність прогресу в подоланні корупції
- ✓ відсутність перспектив вступу України в ЄС або асоційованого членства
- ✓ відсутність реформ та прогресивних змін до законодавства України, зокрема Бюджетного, Податкового, Митного і Земельного кодексів та інших законодавчих актів у сферах підприємницької діяльності, землекористування та містобудування
- ✓ відсутність активного впровадження стратегій розвитку і залучення інвестицій на національному та регіональному рівнях, їх непрозорість
- ✓ подальша централізація управління на шкоду регіонам та містам
- ✓ подальша деградація інфраструктури
- ✓ нестабільність політичної ситуації в Україні
- ✓ нестабільність валютного курсу гривні та дестабілізація фінансового ринку

- ✓ економічна нестабільність і дефіцит бюджетів
- ✓ популізм національного уряду, орієнтація на соціальну сферу
- ✓ намагання держави проводити реприватизації та перерозподіл майна
- ✓ техногенні катастрофи, природні катаклізми, наприклад активізація сейсмічної активності
- ✓ повільні зміни ментальності громадян, регрес ментальності
- ✓ страх національного бізнесу перед конкуруючими іноземними інвесторами, його активний супротив
- ✓ подорожчання робочої сили та енергоносіїв
- ✓ відсутність політики захисту інтересів інвестора
- ✓ проблеми з поверненням ПДВ для експортерів
- ✓ бюрократія, фаворитизм
- ✓ складні і довготривалі процедури інвестування
- ✓ ігнорування думки бізнесу і інвесторів
- ✓ рейдерство
- ✓ дорога оренда виробничих приміщень і землі
- ✓ байдужість більшості громадян
- ✓ низький рівень культури громадян
- ✓ високий рівень тінізації економіки
- ✓ іноземна конкуренція – створення більш інвестиційно привабливих умов іншими країнами, регіонами, містами

Сильні сторони (внутрішні фактори)

- ✓ вигідне географічне положення (морське узбережжя, близькість до кордону)
- ✓ наявність морського порту та залізничної станції
- ✓ прийнятний рівень розвитку фінансово-банкової інфраструктури
- ✓ відносно розвинутий Інтернет та зв'язок
- ✓ необхідність проведення структурних змін у промисловості міста чітко усвідомлюється керівництвом міста
- ✓ наявні об'єкти типу «браунфілд» для потенційного вкладення інвестицій
- ✓ ринок робочої сили характеризується належним рівнем пропозиції кваліфікованої робочої сили більшості професій та дає потенційні можливості для перекваліфікації робочої сили
- ✓ порівняно висока кількість кадрів, які мають вищу технічну освіту
- ✓ у 30-ти кілометровій зоні навколо міста наявні земельні ділянки, придатні для розміщення інвестицій типу «грінфілд», будівництва інноваційних технопарків та технополісів

- ✓ наявність вільних сфер та ніш для інвестування (інноваційні технології, зв'язок, телекомунікації, кораблебудування, переробка с/г продукції)
- ✓ середній рівень зарплат на даний час не може мати значний негативний вплив на вартість продукції чи послуг

Слабкі сторони (внутрішні фактори)

- ✓ відсутність в межах міста вільних земель для реалізації інвестиційних проектів типу «грінфілд»
- ✓ Генплан – відсутній
- ✓ стихійність забудови міста (є випадки порушення норм забудови)
- ✓ нераціональне використання земель
- ✓ невміння суб'єктів підприємницької діяльності працювати із зовнішніми інвестиціями
- ✓ відсутність спланованої іміджевої політики у місті (системи маркетингу та промоції)
- ✓ відсутність досвіду роботи із стратегічним інвестором
- ✓ великі бюрократичні перешкоди для створення і реалізації інвестиційних проектів
- ✓ не має інфраструктури для роботи з інвесторами (консалтингові агенції, дозвільний центр, центр супроводу інвестора і т.п.)
- ✓ не має готових (до початку реалізації) інвестиційних проектів
- ✓ не має попередньо підготовлених ділянок для розміщення інвестицій типу «грінфілд»
- ✓ частина громадськості (імовірно через попередню закритість міста) насторожено ставиться до іноземних інвестицій

С. Розвиток комунальної інфраструктури

Можливості (зовнішні фактори)

- ✓ позитивні зміни у законодавстві (Житловий кодекс, Закони про приватно-публічне партнерство, про об'єднання власників БКБ і т.п.)
- ✓ поява нових ефективних технологій, матеріалів та енергетичних ресурсів
- ✓ активізація розвитку країни
- ✓ реформа системи ЖКГ
- ✓ участь комунальних підприємств міста у загальнодержавних програмах розвитку
- ✓ створення конкуренції на ринку комунальних послуг (в т.ч. обслуговування та ремонту житла)

- ✓ отримання зовнішніх фінансових ресурсів на впровадження європейських проектів та модернізацію комунальної сфери
- ✓ позитивні зміни в ментальності громадян та їх культурі поведінки
- ✓ активізація потоків іноземних інвестицій
- ✓ державні субвенції на впровадження енергозбереження
- ✓ державні субвенції на укріплення берегової лінії
- ✓ державні субвенції і дотації на покриття збитків КП щодо соціального захисту окремих категорій громадян надаватимуться і відшкодуватимуться вчасно і у повному обсязі
- ✓ монетизація, або цільове відшкодування державою пільг для малозабезпечених користувачів комунальних послуг

Загрози (зовнішні фактори)

- ✓ складний механізм доступу до централізованих капіталовкладень
- ✓ відсутність перспективи доступу до структурних фондів ЄС
- ✓ низький рівень компенсації держбюджетом пільг, наданих малозабезпеченим користувачам комунальних послуг
- ✓ відсутність механізмів залучення громадян до управління житловим фондом
- ✓ складні механізми іпотечного кредитування
- ✓ високі позичкові ставки («дорогі» кредити) у фінансових установах
- ✓ нестабільність законодавства
- ✓ відсутність системних реформ галузі на державному рівні
- ✓ інфляція та подорожчання енергоносіїв
- ✓ різке запровадження високих норм та стандартів у галузі екології та споживання без створення компенсаторної системи
- ✓ поглиблення економічної кризи
- ✓ маргіналізація суспільної свідомості громадян

Сильні сторони (внутрішні фактори)

- ✓ бажання керівництва міста та активних громадян змінити ситуацію на краще

Слабкі сторони (внутрішні фактори)

- ✓ поганий стан дорожнього покриття вулиць і доріг (особливо, внутрішньо кварталних)
- ✓ низька якість комунальних послуг та погане утримання житлового фонду
- ✓ часті аварії на комунальних мережах
- ✓ незадовільний санітарний стан частини території міста (забрудненість побутовими відходами)

- ✓ проблеми з полігоном твердих побутових відходів (ТПВ), відсутній сміттєпереробний завод, не запроваджено роздільне збирання ТПВ
- ✓ існують проблеми з регулярністю вивезення твердих побутових відходів та прибирання контейнерних майданчиків
- ✓ високий рівень зносу інженерних мереж комунальної сфери та застаріле обладнання
- ✓ низько комфортний громадський транспорт
- ✓ незадовільний стан освітлення вулиць і доріг
- ✓ не має місць для паркування автотранспорту поза межами проїжджих частин вулиць
- ✓ не має актуального Генплану
- ✓ нераціональне використання земель
- ✓ стихійність забудови міста (у т.ч. в зелених зонах, прибережних територіях)

ПЛАНИ ДІЙ

Стратегічний план економічного розвитку є продуктом спільного вибору громади Феодосії на основі досягнутого консенсусу. В основу плану покладено принцип зосередження зусиль на пріоритетних питаннях розвитку.

Три критичних питання – **розвиток туризму, залучення інвестицій, розвиток комунальної інфраструктури** – були вибрані як вирішальні чинники для подальшого розвитку міста та місцевої економіки. Для кожного з цих питань були складені окремі плани дій, впровадження яких має вести до покращення конкурентної позиції міста Феодосії. Плани дій розроблялися членами Експертного комітету, а до створення механізмів (заходів) їх конкретної реалізації залучалися відповідні виконавчі органи міської ради, особи, які мають професійні знання чи досвід у відповідній сфері, або до службової компетенції яких входить відповідне питання.

Стратегія розвитку ґрунтується на амбітному баченні майбутнього зростання міста і на трьох ретельно відібраних критичних питаннях.

Розвиток туризму належить до універсальних чинників, що обумовлюють розвиток місцевої економіки. Критичне питання, пов'язане з залученням інвестицій, віддзеркалює очікуваний високий потенціал зростання, який має генерувати успішне впровадження стратегії. Розвиток комунальної інфраструктури – забезпечує умови проживання людей у місті і є важливою складовою успіху, базою розвитку підприємництва та зростання інвестиційної привабливості міста.

Критичне питання А РОЗВИТОК ТУРИЗМУ

Туризм має потенціал стати однією з найбільш прибуткових галузей економічного зростання Феодосії.

Туризм – це бізнес, він є однією з найбільш динамічних і конкурентних галузей. Прогнози світових туристичних статистичних джерел таких як TourMIS, IPK International, ATLAS та EUROBAROMETER, досліджені у City Tourism and Culture, The European Experience, ETC Research Group report, February 2005, зазначають, що кількість туристів до європейських міст буде зростати, особливо «культурний міський туризм до міст Центральної та Східної Європи». Очікується, що «традиційні туристичні міста Європейського Союзу втратять частину своїх туристів на користь нових міст у Центральній та Східній Європі». Феодосія може втрутитись в чинний розподіл туристичних потоків не тільки в Криму, а й у Європі. Якщо місто хоче «потрапити на мапу», бути включеним до туристичних маршрутів, воно має запропонувати цілий ряд нових послуг.

У даний час Феодосія має славу туристичного міста для літнього, сімейного відпочинку. Феодосійські пляжі потенційно можуть прийняти значно більше відвідувачів. За рядом розрахунків, у Ялті на одного відпочиваючого припадає до 1 кв. м. території пляжу, а у Феодосії – близько 9 кв.м. Це величезна перевага якою слід скористатись. Резервом є діяльність, направлена на суттєве покращення екологічного стану регіону та якості води (питної та морської). Цим аспектам присвячено ряд оперативних цілей і завдань даної Стратегії.

Відвідання історичних та культурних об'єктів міста (найвідомішим з яких є картинна галерея І. Айвазовського) здійснюють переважно туристи, що відпочивають у недалеких околицях від Феодосії. Доступ туристів, що відпочивають на Південному березі Криму до об'єктів у Феодосії ускладнений значною віддаленістю, відсутністю швидкісних автомагістралей та пасажирського порту. На зарубіжних туристичних ринках (крім країн СНД) Феодосія є «terra incognita».

Нові «бізнес-ніші» та створення можливостей для «ностальгічного туризму», «релігійного туризму», й особливо «ділового» туризму, можуть привабити вітчизняних і закордонних клієнтів, які шукають нові місця для відвідування, проведення конференцій, виставок, симпозіумів тощо. Пошук нових, творчих підходів до перетворення міста й території, що його оточує, на популярне місце для «міського культурного» та «ділового» туризму для чітко визначених груп споживачів на ринку таких послуг вимагає спільних зусиль місцевої влади й галузі туризму.

Недостатньо сьогодні використовуються рекреаційні можливості Феодосії для розвитку лікувального бальнеологічного і SPA-туризму.

Зусилля українського уряду направлені на заохочення «в'їзного туризму» могли б суттєво покращити ситуацію. Наприклад, створення пункту пропуску через держкордон у Феодосійському порту дозволило б почати реалізацію проекту включення міста до переліку міст, що відвідуються круїз ними туристами. Зважаючи на обмежені можливості Феодосійського порту щодо прийому великих лайнерів, можливо розглянути варіант переорієнтації туристичних маршрутів, що сьогодні здійснюються по Дніпру і Дунаю на суднах класу «ріка-море», які мають прийнятні параметри щодо глибин фарватерів та каналів. У даний час ці маршрути оминають Феодосію.

Варто працювати у напрямку диверсифікації туристичних продуктів, інтенсифікувати співпрацю з організаціями які організують проведення туризму подій, або короткотермінових заходів культурно-масового і спортивного характеру (фестивалів, форумів, виставок, змагань, злетів тощо). Феодосія вже має славу міста, де проходять щорічний міжнародний джаз-фестиваль та численні змагання спортсменів і любителів повітроплавання, але таких заходів слід проводити більше і намагатись розширити коло їх учасників.

Зважаючи на наявність у Феодосійському регіоні потужного виробника вин і коньяків Феодосія також має змогу активізувати так званий дегустаційний туризм.

Орієнтація туристичної сфери не тільки на літній сімейних відпочинок дозволить розширити туристичний сезон.

Але туризм може мати й зворотний бік. Серед різноманітних видів діяльності з економічного розвитку ця діяльність є найбільш ризиковою. Хоча туризм створює багато сприятливих можливостей для працевлаштування, більшість з таких робочих місць не вимагають високої кваліфікації, не забезпечують високої заробітної плати і фактично не залишають місця для професійного зростання. Ці робочі місця можуть не задовольнити потребу території в підвищенні рівня зайнятості. Крім того громади, в економіці яких туризм займає вагомe місце, мусять шукати компроміс між потребами постійних мешканців і відвідувачів. Комітету стратегічного планування слід також взяти до уваги додаткове навантаження на комунальні служби, яке можуть створити туристи – прибирання, вивезення сміття, паркування, громадський транспорт, охорона правопорядку.

Інвестиції в приваблення туристів не завжди приносять негайні результати. Щоб туристична галузь запрацювала, необхідно вдатися до процесу планування, в якому враховуються людські, економічні, екологічні та інфраструктурні чинники. Крім того місто повинно запропонувати туристам цілий спектр побутових зручностей.

Туристична галузь знаходиться під впливом зростаючої регіональної, національної та міжнародної конкуренції. Якщо місто не буде планувати розвиток й інвестувати в туризм, активно розвиваючи та просуваючи свою унікальність для відвідувачів, його мешканці втратять ті переваги, які сьогодні пропонує туристична галузь, і цими перевагами скористаються інші міста-конкуренти.

Місту потрібно мати на увазі, що розвиток туризму має на увазі і розвиток супутньої туристичної інфраструктури. Так сьогодні в місті бракує облаштованих місць загального користування (особливо за межами набережної зони), сезонні паркінги туристичних автобусів, на яких здійснюється посадка та висадка туристів, необхідно облаштовувати під стоянки, забезпечити їх необхідною інфраструктурою.

Хоч у місті є значна кількість підприємців, що пропонують різноманітні туристичні продукти – бракує єдиного інформаційно-туристичного центру. Якщо туристи з України та країн СНД це сприймають як належне, то гості «з далекого зарубіжжя» таку ситуацію вважають дивною.

Проблемою є доволі низький рівень професіоналізму обслуговуючого персоналу та незнання ним жодних мов, крім російської.

Більшість санаторно-курортних підприємств здебільшого виконує свої функції завдяки ресурсам, що залишилися з минулого.

Культурно-історична частина міста потребує реставрації. Цікавим об'єктом для огляду туристами є середньовічна фортеця, однак нинішній її стан вимагає належної консервації об'єкту.

Загальний стан справ у курортному сегменті туристичного комплексу Феодосійського регіону розцінюється як близький до критичного, хоч за останні роки у місті з'явився ряд високо конкурентних туристичних закладів. Основним стримуючим чинником розвитку саніторно-курортного комплексу являється морально застаріла матеріально-технічна база і інфраструктура.

Ця галузь вимагає залучення значних інвестиційних ресурсів.

Детальний аналіз стану розвитку галузей економіки міста і прогноз розвитку подається у додатку В. Сценарії розвитку «песимістичний» та «оптимістичний» - відкидаються як мало ймовірні.

План дій А

План дій:

Стратегічна ціль А.1. Розвиток туристичної інфраструктури та покращення якості послуг

Оперативні цілі:

А.1.1. Створити умови для розвитку туристичної інфраструктури обслуговування та рівня культури надання послуг

Управління туризму, управління курортів, управління економіки та інвестиційної політики міської ради спільно з іншими виконавчими органами міської ради розробляють заходи, що стимулюють бізнес розвивати сервісну інфраструктуру з обслуговування туристів та відвідувачів міста.

Управління економіки та інвестиційної політики/ Постійна комісія міської ради /Управління туризму та курортів/ спілка підприємців /комунальне підприємство «курортний туристичний центр» /Управління архітектури та містобудування /Туристичні компанії /Санаторії / Бази відпочинку

- Облагородити форми та місця торгівлі, громадського харчування, тощо
- Запровадити стандарти рівня якості надання послуг з харчування
- Заохотити бізнес до розвитку сервісу у сфері транспортного обслуговування (відкрити прокат автомобілів, прокат велосипедів, пасажирський термінал морського порту, маріну (яхт-порт), обмежити використання старих

некомфортних туристичних автобусів, налагодити чартерні експрес-маршрути до аеропорту м. Сімферополь, тощо)

- Розробити стимули для малого бізнесу (земля, приміщення, відзнаки, податки), що займається створенням та розвитком інфраструктури послуг у туристичній сфері

А.1.2. Удосконалити підготовку кадрового потенціалу, зорієнтованого на європейські стандарти якості послуг у туристичному і розважальному бізнесі

Виконавчі органи міської ради, відділ туризму, фахівці та спеціалісти туристичної сфери, викладачі вузів, центр зайнятості проводять заходи по вдосконаленню підготовки кадрів для туристичної сфери

Управління туризму та курортів / управління економіки та інвестиційної політики / Феодосійська фінансово економічна академія / Центр зайнятості / фахівці та спеціалісти туристичної сфери / КП «Курортно туристичний центр» / навчальні заклади / громадські організації / туристичні компанії / бази відпочину / бізнес туристичної індустрії

- Створити робочу групу із аналізу стану підготовки фахівців туристичної сфери
- Забезпечити проведення засідань та вироблення пропозицій реформування системи підготовки спеціалістів.
- Розробити програми навчання для покращення якості надання послуг (проживання, харчування, обслуговування, транспортування, лікувально-оздоровчі послуги, екскурсиводи)
- Забезпечити створення системи курсової професійної підготовки робітничих професій для туристичної галузі.
- Створити систему підготовки та перепідготовки фахівців для туристичної галузі у місцевих вищих учбових закладах
- Запровадити систему заохочення якісної і професійної праці (іміджеві акції, конкурси на звання «Кращий по професії»)

А.1.3. Розробити заходи з підвищення навиків якості обслуговування туристів

Органи виконавчої влади, спеціалізовані навчальні заклади туристичного спрямування, спілка підприємців та інші громадські організації, що причетні до туристичної індустрії узгоджують способи та заходи, спрямовані на підвищення рівня культури надання послуг

Управління туризму та курортів/управління економіки та інвестиційної політики / Феодосійська фінансово економічна академія / КП «Курортно туристичний центр»/навчальні заклади/ громадські організації /туристичні компанії / бази відпочину/ бізнес туристичної індустрії

- Створити робочу групу із аналізу стану обслуговування у туристичній індустрії та виробити пропозицій щодо заходів з підвищення якості надання послуг туристам
- Налагодити систему заходів туристичної індустрії за тематикою: обслуговування клієнтів, підбір персоналу, іноземні мови

- Запровадити систематичні конкурси, тематичні турніри та визначити переваги (нагородження, подяка, тощо) для суб'єктів бізнесу (закладів громадського харчування, ресторанів, готелів, санаторіїв), які удосконалюють та створюють найкращу систему сервісного обслуговування, мають найширшу географію відвідувачів, залучили найбільше туристів, є найбільш клієнтоорієнтованими

А.1.4. Розвинути сервісно-інформаційну туристичну інфраструктуру

Управління туризму, управління економіки та інвестиційної політики міської ради спільно з іншими виконавчими органами міської забезпечують єдину об'єднану багатомовну систему надання інформації для відвідувачів щодо місць розташування, харчування, транспортування, відпочинку, видів розваг, орієнтації в місті та околицях (маркування маршрутів, створення інформаційних біл-бордів, карт і інформаційних вказівників та таблиць), історичних пам'яток, забезпечення достатньої кількості місць загального користування, тощо.

Управління туризму та курортів/ спілка підприємців /комунальне підприємство «курортний туристичний центр» /управління архітектури та містобудування /туристичні компанії /санаторії / бази відпочинку.

- Створити окремий туристичний портал міста (багатомовний), який би містив всю інформацію про переваги та можливості відпочинку у Феодосії, повідомлення основним потенційним споживачам, надавав можливості щодо електронного бронювання місць та транспорту, дозволяв проведення віртуальних турів
- Створити центр інформації для туристів, вирішити питання їх розташування
- Вирішити питання надання медичної допомоги іноземним громадянам
- Створити систему маркування туристичних місць та маршрутів

А.1.5. Створити умови для просування проекту «будівництво морського вокзалу»

Управління економіки та інвестиційної політики міської ради спільно з Феодосійським морським торговим портом формують умови для залучення коштів у реалізацію проекту «будівництво морського вокзалу». Вивчаються різноманітні варіанти: винесення порту за межі міста; корінна модернізація існуючого порту з будівництвом пасажирського терміналу і новими транспортними коридорами; залишення «status quo» та будівництво окремого комплексу пасажирського морського вокзалу за межами міста на території Феодосійського регіону; перенесення торгового порту за межі міста з рекультивацією цієї території під будівництво пасажирського морвокзалу з терміналом і комплексом туристичної інфраструктури та ін. Ці варіанти повинні бути розглянуті при розробці нового Генерального плану.

Управління економіки та інвестиційної політики /Мінтранс України /Кабінет Міністрів АРК / Держмитслужба/туристичні компанії та суб'єкти бізнесу туристичної індустрії

- Провести переговори з відповідними міністерствами, відомствами, керівниками інших чорноморських портів, потужними тур операторами
- Вирішити питання проведення митного огляду і створення пункту пропуску в порту
- Вивчити пасажиропотоки та ринок круїзного туризму, скласти бізнес план,
- Визначити стратегію розвитку порту

- Створити заохочуючі умови та прийняти рішення про спосіб реалізації проекту (приватний сектор, державний, муніципальний, державно-приватне партнерство)
- Розробити перед проектні умови до інвестиційного проекту
- Розробити технічну документацію проекту
- Внести необхідні зміни в містобудівельну документацію
- Розмістити інформацію про проект на сайті, у всіх доступних ЗМІ та винести на обговорення із зацікавленою бізнес спільнотою

Стратегічна ціль А.2. Диверсифікація напрямів розвитку туризму

Оперативні цілі:

А.2.1. Створити продукти для розвитку туризму подій

Управління туризму разом з іншими виконавчими органами міської ради та міськими туристичними компаніями створюють тур-пакети для розвитку в місті циклу фестивалів, ярмарків, злетів, змагань та «програм дегустаційного туризму». Виконавчі органи разом з громадськістю міста визначаються щодо створення в місті малих архітектурних форм, що можуть мати туристичну привабливість (оригінальні пам'ятники та вуличні скульптури)

Управління туризму/управління курортів /управління економіки та інвестиційної політики / туристичні компанії та суб'єкти бізнесу туристичної індустрії / асоціації та спілки / ЗАТ «Коктебель» / ДП «Кримський винний дім»

- Розробити, обговорити з громадськістю та затвердити перелік продуктів (тур-пакетів) — можливих для проведення у місті фестивалів, ярмарків, злетів, спортивних турнірів та інших святкових подій, направлених на залучення відвідувачів.
- Розробити продукти із включенням «програм дегустаційного туризму»
- Сформувати програму та графік систематичного проведення затверджених заходів і забезпечити систему моніторингу за результативністю
- Проводити активний PR найцікавіших і найперспективніших заходів тур-подій
- Провести конкурс та встановити туристично привабливі малі архітектурні форми і місця, де туристи можуть атракційно фотографуватись)

А.2.2. Створити умови для розвитку лікувального курорту.

Органи виконавчої міської ради, разом з пансіонатами та санаторіями працюють над створенням умов для надання лікувальних послуг, які можуть споживатись упродовж календарного року

Управління туризму та курортів /туристичні компанії та суб'єкти бізнесу туристичної індустрії

- Вивчити і розробити пакети лікувальних та бальнеологічних послуг, які мають особливі характеристики і можуть надаватись місцевими санаторіями та пансіонатами
- Створити лікувальну базу та інфраструктуру
- Забезпечити систему, що заохочуватиме місцеві санаторії, лікувальні заклади вкладати кошти в розвиток сервісу та створення кращих пакетів бальнеологічних послуг

- Скласти маркетинговий план просування на ринках (у т.ч. закордонних) кращих пакетів лікувальних і бальнеологічних послуг

A.2.3 Створити умови для розвитку мережі SPA- центрів (оздоровчо-профілактичних центрів)

Управління економіки та інвестиційної політики міської ради спільно з управлінням архітектури розробляють умови для стимулювання розвитку сучасних потужних SPA- центрів

Управління економіки та інвестиційної політики / управління курортів.../відділ охорони здоров'я/ туристичні компанії та суб'єкти бізнесу туристичної індустрії

- Розробити систему заохочення бізнесу, створювати мережу SPA – центрів
- Створити систему підготовки і підвищення кваліфікації персоналу, що надає такі послуги
- Забезпечити виділення земельної ділянки чи місця, для найкращого проекту потужного SPA - центру

A.2.4. Розробити заходи щодо консервації, реставрації пам'яток архітектури та реалізації проекту «місто майстрів»

Управління архітектури та містобудування міської ради спільно з іншими виконавчими органами міської ради проводить інвентаризацію пам'яток архітектури, визначає план консервації і реставрування, враховуючи їх туристичну привабливість та раніше прийняті програми.

Управління житлово-комунального господарства та паливно-енергетичного комплексу /управління архітектури та містобудування /управління культури

- Зробити інвентаризацію пам'ятних місць та об'єктів, провести їх маркування
- Скласти графік впорядкування та збереження пам'ятних місць, розробити проекти
- Лобювати проект на державному та міжнародному рівнях
- Створити систему пошуку коштів на виконання робіт створення історичної туристичної зони « місто майстрів»

A.2.5. Підготувати умови для розвитку яхтингового туризму

Управління економіки та інвестиційної політики міської ради, управління туризму та управління курортів спільно з підприємствами суднобудівної галузі розробляють пакет заходів для розвитку яхтингово туризму

Управління економіки та інвестиційної політики / управління туризму та управління курортів/ /суднобудівні підприємства, туристичні компанії та суб'єкти бізнесу туристичної індустрії

- Вивчити та проаналізувати можливі варіанти та їх ефективність (стосовно розвитку яхтингово туризму)
- Створити координаційну раду із фахівців та зацікавлених осіб — потенційних учасників формування та розвитку яхтингово туризму
- Розробити систему заходів та програму щодо розвитку яхтингово туризму
- Вирішити проектні і містобудівельні питання будівництва маріни (стоянки яхт) та іншої супутньої інфраструктури (у т.ч. в межах Феодосійського регіону)
- Розробити інвестиційний проект, оголосити конкурс на його реалізацію

А.2.6. Розробити проект будівництва (капітальної реконструкції) зон (парків) розваг та відпочинку

Управління економіки та інвестиційної політики міської ради, управління туризму та управління курортів, відділ культури спільно з управлінням архітектури і містобудування створюють проект будівництва парку розваг та відпочинку (або капітальної реконструкції існуючого парку) із використанням принципів приватно-публічного партнерства. Таке рішення дозволить сконцентрувати атракціони в одному (або кількох окремих) місці(ях) та упорядкувати набережну.

Управління курортів / управління туризму / відділ культури / управління архітектури і містобудування

- Вивчити питання можливої реконструкції та прийняти рішення про реконструкцію або нове будівництво
- Розробити концепцію та умови реалізації проекту
- Оголосити конкурс

Стратегічна ціль А.3. Покращення екологічного становища

Оперативні цілі:

А.3.1. Покращити санітарний стан пляжів

Управління курортів та управління туризму спільно визначають ділянки прибережних територій для першочергового покращення облаштування пляжних зон і прилеглих територій, відповідно до загальноприйнятої практики морських курортних міст та існуючих стандартів

Управління курортів / управління туризму

- Здійснити моніторинг відповідності існуючого стану пляжів і берегової території з чинним законодавством
- Підготувати законодавчі ініціативи щодо використання елінгів та приватних будинків, розташованих в межах берегових територій в якості рекреаційних, оздоровчих закладів
- Розробити графік виконання робіт, визначити відповідальних та джерела фінансових ресурсів
- Придбати необхідну техніку та обладнання
- Провести необхідні проектні роботи
- Забезпечити постійну очистку громадських пляжів у високий сезон

А.3.2. Покращити якість морської води

Управління курортів, управління житлово-комунального господарства розробляють заходи направлені на покращення якості морської води, шляхом захисту від попадання неочищених стоків і побутових відходів у море, а також із джерел, що можуть потенційно виникати на промислових підприємства і в морському порту

Інспекція по благоустрою / управління курортів / управління туризму / управління житлово-комунального господарства / інститути Мінприроди, НАНУ

- Проаналізувати ситуацію із забрудненням морської води та виявити точки найбільших проблем. Залучити до вирішення проблем спеціалізовані дослідні інститути Мінприроди, НАНУ та інші проектні організації

- Після проведення необхідних експертиз та проектних пропозицій розробити план дій по вирішенню проблеми.
- Розробити схему для створення місць громадського користування відповідно до нормативів, забезпечити їх функціонування відповідно до встановлених нормативів
- Вирішити питання очистки та регенерації річок, що впадають в море та цільового використання дощової каналізації
- Провести заходи з недопущення використання дощових колекторів для скидання рідких побутових відходів

А.3.3. Провести комплекс заходів з берегоукріплення і мінімізації негативного впливу зсуву ґрунтів

Управління житлово-комунального господарства, управління курортів розробляють заходи направлених на укріплення берегової лінії та мінімізацію негативного впливу природних факторів (у т.ч. підтоплення) на міську інфраструктуру і споруди.

Управління з надзвичайних ситуацій / Інспекція по благоустрою / управління курортів / управління туризму / управління житлово-комунального господарства / інституту Мінприроди, НАНУ

- Провести вивчення ситуації із залученням спеціалізованих інститутів, створити карту потенційно небезпечних територій та аналіз стану інженерних споруд (молів, хвилеломів, підпірних стінок, водовідвідних систем, тощо). Отримати необхідні експертні висновки. Проаналізувати можливі негативні сценарії
- Провести цикл засідань комісії з надзвичайних ситуацій та прийняти рішення про черговість проведення необхідних дій для мінімізації можливих збитків для міста
- Розробити необхідну проектну документацію
- Звернутись до відповідних державних органів (Уряду АРК, Кабміну України, МінНС, Мінрегіонбуду та Мін природи) з пропозицією створити державну програму і виділити необхідні субвенції для локалізації потенційно небезпечних ситуацій та руйнування берегової лінії.

Критичне питання В ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

У сучасному світі зовнішні інвестиції набувають надзвичайної ваги. Вони не лише забезпечують приплив необхідних фінансових ресурсів до місцевих економік, але й приносять з собою нові навички менеджменту, інновації та технології, нові ринки, нові можливості для бізнесу місцевих малих і середніх підприємств. У той же час ця сфера характеризується високим рівнем конкуренції між країнами, регіонами, містами, які пропонують усі можливі пільги для приваблення інвесторів, причому гроші, вкладені в цю конкурентну боротьбу можуть окупитися не раніше ніж через п'ять – десять років. Залучення інвестицій є «ключем» до створення інноваційної моделі розвитку. Саме ця модель дозволяє підвищити конкурентоспроможність. Для створення ефективної інноваційної економіки при обмеженості фінансових ресурсів, коли їх недостатньо для забезпечення потреб інвестування, потрібна узгоджена державна і регіональна політика щодо мобілізації та залучення всіх можливих джерел інвестиційних ресурсів.

Спроможність будь-якого міста залучати зовнішні інвестиції визначається багатьма чинниками, серед яких стан і розвиток технічної інфраструктури, доступність будівель і добре підготовлених ділянок для нової забудови, наявність кваліфікованої робочої сили, бізнес-клімат у місті та його імідж, обсяг та якість послуг, що надаються містом.

Однією з переваг у конкурентній боротьбі за інвестиції, які створюють нові робочі місця, є існування переліку земельних ділянок – не надто дорогих та обладнаних інфраструктурою (з доступними тарифами на енергопостачання). Феодосія з його вигідним географічним розташуванням має значний потенціал для підготовки привабливих пропозицій промислових ділянок та/або ділянок для житлового будівництва. Звичайно, проблемним залишається питання, «затиснутості» міста чинними межами і практичною відсутністю тут вільних ділянок для розташування нових об'єктів промислового призначення на ділянках типу «грінфілд». Але сьогодні не можна однозначно стверджувати, що вичерпані всі резерви підвищення ефективності використання наявних земельних ресурсів та можливості налагодження взаємовигідних стосунків із суміжними адміністративно-територіальними одиницями, формування міжмуниципальних партнерств. Позитивну роль у залученні інвестицій в місто може зіграти прийняття повного пакету нормативних актів щодо приватно-публічного партнерства.

Ще один важливий крок у питанні залучення інвестицій – формування місцевої інвестиційної політики:

1. Визначення переліку місцевих послуг та заохочень для інвесторів та обсяг їх надання відповідно до пріоритетності перспективної інвестиції
2. Врахування вимог Генерального плану міста та місцевих правил забудови
3. Детальний опис процедур та умов продажу та/або оренди ділянок і майна
4. Розробка типових зразків регуляторних актів та правостановлюючих документів
5. Реалізація інвестиційних проектів і впровадження інвестиційної політики передбачає вирішення комплексу земельно - правових питань:
6. Визначення правового режиму землі як територіальної основи економічного розвитку міста;
7. Розробку і затвердження місцевих правил регулювання земельних відносин та забудови на принципах приватно-публічного партнерства;
8. Визначення територій пріоритетного інвестиційного розвитку міста;
9. Створення районів комерційного розвитку на території міста;
10. Визначення форм та видів залучення інвестицій у розвиток міста.

Безпосередній вплив на здатність влити новий капітал в місцеву економіку має також те, наскільки успішною є поточна стратегія маркетингу та промоції, підтримка якій повинна надаватися на національному рівні.

Місту варто звернути увагу на активне формування нової маркетингової політики. Маркетинг і промоція інвестиційних можливостей та продуктів міста передбачає:

1. Підготовку маркетингових матеріалів для інвесторів: папка, маркетингова брошура з загальним описом міста та детальні інформаційні листки з описом інвестиційних ділянок (очевидно, варто мати ці матеріали принаймні також англійською мовою);
2. Розробку презентацій інвестиційних можливостей міста, підготовлених в програмі MS Power Point (PPP);
3. Включення локальних проектів у базу даних інвестиційних об'єктів центральних та республіканських (АРК) органів влади;
4. Розробку Інтернет - презентацій англійською (та при можливості іншими іноземними) та українською мовами для промоції міста як вигідного місця «для ведення бізнесу» та інвестування. При можливості, для цієї мети також бажано використовувати можливості ЗМІ, у т.ч. за кордоном.

Важливо, що Феодосійська міська рада у травні 2010 року прийняла Стратегію інвестиційного розвитку м. Феодосії на 2010-2015 рр. Цей документ повною мірою врахований при розробці цього критичного питання та його проектних листків.

План дій:

Стратегічна ціль В.1. Створення сприятливого інвестиційного клімату та системи надання професійних послуг інвесторам

Оперативні цілі:

В.1.1. Удосконалити процедуру видачі дозволів та запровадити принцип «єдиного вікна»

Міська рада та виконавчий комітет спільно з дозвільними установами в межах своєї компетенції переглядають управлінські процедури з метою спрощення і прискорення процесу проходження дозвільних процедур та запроваджують принцип «єдиного вікна»

Міська рада, управління економіки та інвестиційної політики, Єдиний дозвільний центр, громадські організації, структури підтримки бізнесу, дозвільні установи

- Проаналізувати нормативно-правові акти та алгоритми існуючих управлінських процедур, виявити проблеми, що стосуються отримання дозволів та винести їх на обговорення з бізнес спільнотою
- Розробити прозорі та прості процедури отримання дозволів (та ліцензій ?) і провести їх обговорення з представниками бізнесу

- Створити при Єдиному дозвільному центрі «бібліотеку-каталог управлінських алгоритмів та процедур»
- Розширити перелік процедур, якими займатиметься Єдиний дозвільний центр
- Організувати роботу у Єдиному дозвільному центрі за принципом «єдиного вікна» Створити схему постійного моніторингу за якістю надання дозволів на введення в експлуатацію об'єктів бізнесу
- Розпочати підготовку до переходу роботи ЄДЦ на принцип обслуговування через «тачскрін» автомати та мережу Інтернет

В.1.2. Розробити систему централізованого супроводу інвестора

Міська рада, управління економіки та інвестиційної політики, розробляють схему залучення інвестора та алгоритми процесу роботи з ним

Виконавчі органи міської ради, профільні постійні комісії міської ради, дозвільний центр

- Розробити та затвердити правила (методичні рекомендації) роботи з інвестором
- Підготувати пакет інформаційних матеріалів (довідкові, правові, ресурсні тощо), необхідних для інвестора
- Налагодити співпрацю з організаціями, які беруть участь в обслуговуванні інвестицій (на рівні держави та АРК) і розробити необхідні алгоритми роботи
- Відпрацювати процес надання допомоги в підготовці пакетів документів, які необхідні інвесторам
- Розробити «дорожню карту» (супровід) для інвестора, перекласти її на іноземні мови та розмісти на веб-сайті міської ради

В.1.3. Створити структуру, що займатиметься маркетингом інвестицій та залученням інвесторів у місто

Міська рада приймає рішення про реорганізацію відділу інвестицій чи створення спеціальної групи (структури, підприємства), яка буде займатись створенням організаційно економічного механізму, спрямованого на ефективну роботу по залученню інвестицій та маркетингом міста

Виконавчий комітет міської ради, міська рада, управління економіки та інвестиційної політики

- Прийняти рішення щодо організаційної форми та функцій структури та групи осіб, які займатимуться економічним розвитком міста, маркетингом і залученням інвестицій
- Затвердити положення про діяльність структури, забезпечити його фінансування та функціонування (виділити необхідне приміщення, обладнання, тощо)
- Підготувати команду професіоналів по роботі із залучення інвестицій, забезпечити їх навчання та стажування
- Сформувати комплекс інструментів (набір кроків, алгоритм дій, програми, правила, контакти тощо) щодо роботи із залучення інвестицій у місто

В.1.4. Підготувати кадри, що професійно займатимуться залученням інвестицій

Виконавчі органи міської ради сприяють участі фахівців з питань залучення інвестицій у вітчизняних та міжнародних навчальних програмах; спільно з місцевими вузами та бізнес спільнотою проводять семінари, навчальні програми та тренінги **Виконавчий комітет міської ради, міська рада, управління економіки та інвестиційної політики**, Феодосійська фінансово економічна академія

- Розробка спеціальних програм (курсів) для навчання фахівців з питань залучення інвестицій
- Створення центру для підвищення кваліфікації фахівців з питань залучення інвестицій на базі Феодосійської фінансово економічної академії

Стратегічна ціль В.2. Створення інвестиційного продукту та підвищення інвестиційного потенціалу

Оперативні цілі:

В.2.1. Провести повну інвентаризацію земель та створити систему ведення кадастрів

Міська рада та її виконавчі органи проводять повну інвентаризацію земель міста та розробляють спільні програми щодо створення та ведення муніципального земельного та містобудівного кадастрів міста.

Міська рада/ відділ земельних ресурсів /відділ архітектури та містобудування/ міське бюро технічної інвентаризації та реєстрації об'єктів нерухомості»

- Провести підготовку документації, що засвідчують право власності або право на користування землею
- Здійснити розмежування земель державної та комунальної власності
- Оновити грошову оцінку земель
- Провести інвентаризацію муніципального майна
- Створити містобудівний кадастр, підтримувати в актуальному стані містобудівний і земельний кадастри

В.2.2. Сформувати реєстр нерухомості (вільних земельних ділянок, майна), придатної для бізнесу, інвестиційних пропозицій та налагодити моніторинг за їх використанням

Міська рада, фонд комунального майна та відділ земельних ресурсів проводять повну інвентаризацію будівель, споруд, приміщень і формують базу інвестиційних можливостей (опис землі, будівель, приміщень, права власності, технічні та фізичні умови планування тощо) та інвестиційних пропозицій. Зібрана інформація (трансформована в електронну цифрову модель) про місто та його інвестиційні можливості разом всією іншою бізнес орієнтованою інформацією стає доступною на веб сайті

Виконавчий комітет міської ради, профільні комітети міської ради, фонд комунального майна, відділ земельних ресурсів міста, управління економіки та інвестиційної політики

- Провести повну інвентаризацію будинків, споруд та приміщень та створити каталог незадіяних ресурсів придатних для бізнесу та інвестицій (у т.ч. і не комунальної власності)
- Сформувати перелік об'єктів та земельних ділянок для відведення, продажу, реконструкції та забудови, які готові для інвестування

- Створити базу наявних ресурсів та об'єктів, придатних для бізнесу
- Розмістити інформацію на веб сторінці та забезпечити спрощений доступ до неї через мережу Інтернет
- Налогодити систему моніторингу за інформацією, її використання та оновлення

В.2.3. Актуалізувати Генеральний план міста

Міська рада, управління містобудування і архітектури, відділ земельних ресурсів приймають рішення про коригування Генерального плану міста (або про розробку нового Генплану), визначають проектну організацію. Виконавці визначаються з розміщенням продуктивних сил на території міста, проводять зонування, виділяють земельні ділянки для бізнесу та інвестицій, території розвитку, виконують роботи по створенню сучасної гео-інформаційної системи (ГІС), цифрової трьохвимірної моделі міста з інформацією про ділянки, власність, інфраструктуру, тощо, яка разом з іншою рекламно презентаційною інформацією стане доступною на веб сайті міської ради

Виконавчий комітет міської ради, профільні комітети міської ради, відділ земельних ресурсів міста, управління містобудування, архітектура, управління економіки та інвестиційної політики

- Прийняти рішення щодо актуалізації Генплану
- Розробити детальні плани забудови (в першу чергу –центральної частини міста)
- Визначити земельні ділянки для ведення бізнесу (промислового призначення) та розробити інвестиційні пропозиції для цих ділянок
- Відкоригувати (або розробити новий проект) та затвердити Генеральний план міста
- Розмістити електронну карту міста (у розвантаженому вигляді) на веб сайті міської ради

В.2.4. Підготувати земельні ділянки (об'єкти нерухомості) для потенційного інвестора

Міська рада та її виконавчі органи готують інформацію про існуючі вільні земельні ділянки та ділянки промислового призначення в єдиному зрозумілому форматі для потенційних інвесторів (електронна база даних вільних земельних ділянок та виробничих площ, відео-презентації), забезпечуючи вільний доступ до неї на веб-сайті міської ради.

Міська рада /відділ земельних ресурсів/ відділ архітектури та містобудування/ управління економіки та інвестиційної політики

- Підготувати на розгляд міської ради переліки земельних ділянок які можуть бути запропоновані до продажу у власність або до продажу права оренди на земельних торгах.
- Підготувати технічну документацію для проведення аукціонів з продажу або оренди земельних ділянок.
- Розробити механізми передачі землі в оренду для інвесторів на тривалий період.

В.2.5. Створити передумови для залучення інвестицій в пріоритетні сфери та об'єкти реконструкції, будівництва та розвитку

Міська рада та її виконавчі органи спільно з радами та виконавчими органами територіальних громад, що входять до Феодосійського регіону створюють реєстр інвестиційно-привабливих об'єктів для реконструкції, формують систему пріоритетів та критеріїв відбору сфер для інвестування, готуються інвестиційні пропозиції та розміщують на веб-сайті міста

Міська рада /відділ земельних ресурсів/ відділ архітектури та містобудування/ управління економіки та інвестиційної політики /управління житлово-комунального господарства / Мінбуд АРК, Комітет земельних ресурсів АРК

- Провести спільно з діловими колами та радами та виконавчими органами територіальних громад, що входять до Феодосійського регіону обговорення щодо питання вибору пріоритетних сфер та об'єктів інвестування (промисловість, високо технологічні виробництва, оптика, електроніка, виноробство, суднобудування, косметика та парфумерія на базі власної сировини, альтернативні джерела енергії, транспорт, будівництво морського вокзалу, рекреація, розробка свердловин та виробництво мінеральних вод, бальнеологія, SPA-туризм, яхтений туризм, створення «міста майстрів», тощо)
- Відповідно до вимог Закону України «Про планування та забудову територій», «Про викуп земель для суспільних потреб» визначитись із ділянками, що можуть бути визначені для створення промислових зон і залучення інвестицій
- Підготувати систему преференцій для заохочення створення підготовки та реалізації інвестиційних проектів у пріоритетних сферах
- Вибрати уніфіковану форму підготовки пропозицій та визначити відповідального за збір цієї інформації
- Створити каталог (базу даних) інвестиційних проектів, бізнес пропозицій та потреб
- Розмістити інформацію на веб-сайті та забезпечити її оновлення

В.2.6. Розробити інвестиційний паспорт міста

Міська рада та її виконавчі органи у співпраці з постійними профільними комісіями та зацікавленими особами формують пріоритетні чинники збільшення інвестиційного потенціалу, створюють систему підвищення його іміджу, обґрунтовують пріоритетні напрямки інвестування та готують інвестиційний паспорт міста і розміщують його на веб-сайті

Міська рада / управління економіки та інвестиційної політики /науковці/ освітні заклади /спеціалісти / ведучі підприємства міста/

- Створити профільні групи щодо розробки концепції для створення інвестиційного паспорта
- Виконати аналіз розвитку економіки міста, зокрема, у контексті виділення галузей та підприємств, перспективних для інвестування
- Визначити пріоритетні напрямки залучення інвестицій, інвестиційні можливості міста та інвестиційні переваги
- Визначити структуру, зміст та макет інвестиційного паспорта
- Розробити проект інвестиційного паспорта, оприлюднити його та провести ряд круглих столів та обговорень
- Затвердити та підготувати інвестиційний паспорт, розмістити його на сайті міста та видати у друкованому вигляді

Стратегічна ціль В3. Формування іміджу міста, ефективної системи маркетингу місцевого інвестиційного продукту

Оперативні цілі:

В.3.1. Розробити інформаційно презентаційний пакет про місто та його інвестиційні можливості

Міська рада, управління економіки та інвестиційної політики, управління організації роботи виконавчих органів влади формує багатомовний (як мінімум – українською, російською та англійською мовами) пакет інформаційних та рекламних матеріалів для інвесторів (сувеніри, буклети, альбоми, брошури, проспекти, компакт-диски тощо)

Міська рада / управління економіки та інвестиційної політики/ управління організації роботи виконавчих органів влади / приватний бізнес

- Зібрати інформацію та підготувати презентаційні матеріали про місто та його бізнес можливості (інвестиційні проекти, промислові зони, відомості про незадіяні виробничі площі підприємств, перелік об'єктів та земельних ділянок, які пропонуються для інвестування, пріоритети розвитку, тощо)
- Підготувати зміст та розробити макети інформаційно презентаційних матеріалів (графіка, форма)
- Визначитися із пакетом інформаційно презентаційних матеріалів та скласти перелік рекламного матеріалу про місто для представлення інвесторам
- Затвердити макети підготовлених матеріалів та бюджет на їх виготовлення (проспекти, буклети, компакт-диски, брошури, альбоми, тощо) чи розміщення на сайтах
- Підготувати виставковий стенд, буклети, брошури та компакт диски про місто та його інвестиційні можливості(як мінімум трьома мовами – українською, російською та англійською)

В.3.2. Розробити маркетинговий план дій для просуванню привабливого іміджу міста

Міська рада та її виконавчі органи у співпраці з освітніми установами, громадськими організаціями та лідерами місцевого бізнесу здійснюють підготовку інформаційно-реklamних матеріалів про місто, формують канали (комплекс заходів) з підвищення іміджу міста та поширення інформації про його інвестиційні можливості

Управління туризму / управління економіки та інвестиційної політики/ управління організації роботи виконавчих органів влади/ / управління курортів/учбові заклади/ громадські організації та спілки підприємців

- Розробити туристичний бренд міста (регіону)
- Розробити календар проведення у місті інвестиційних форумів, ярмарок, фестивалів, виставок та інших будь яких заходів, які дають змогу підняти імідж міста та продемонструвати власний потенціал
- Приймати участь у всеукраїнських та міжнародних виставках, форумах, семінарах
- Створити дорадчий комітет із формування іміджу міста та залучення інвестицій при міському голові

- Розмістити всю наявну інформацію про місто та його інвестиційні можливості (як мінімум трьома мовами – українською, російською та англійською) на легко доступних і відомих веб сайтах, «прописати» їх на пошукових серверах
- Налагодити співпрацю з Українським центром сприяння іноземному інвестуванню InvestUkraine та систему комунікаційного зв'язку з потенційним інвестором
- Створити геомаркетингову інформаційну системи для просування інвестиційних можливостей міста: розробка концепції, складу та структуризації маркетингової інформації

В.3.3. Налагодити системну роботу веб сайту

Міська рада, управління економіки та інвестиційної політики міської ради, відділ внутрішньої політики, розробляє та формує багатомовний (як мінімум – українською, російською та англійською мовами) веб сайт міста та забезпечує його безперебійне функціонування, оновлення та поповнення

Виконавчий комітет міської ради / управління економіки та інвестиційної політики/ управління організації роботи виконавчих органів влади/ адміністратор сайту

- Створити робочу групу по обговоренню змісту веб сайту
- Сформувати вимоги до веб сайту
- Закріпити відповідальних за поновлення та наповнення сайту та призначити адміністратора
- Розробити систему підготовки інформації для сайту та її передачі відповідальному за веб сайт

В.3.4. Впровадити сучасні інформаційні технології для реалізації інвестиційних пропозицій

Виконавчі органи ради впроваджують інформаційні технології, що базуються на ГІС-технологіях

Міська рада, управління економіки та інвестиційної політики, відділ внутрішньої політики, управління архітектури та містобудування, відділ земельних ресурсів

- Вивчити досвід міст України та Європи, прийняти рішення про впровадження в управлінську діяльність геоінформаційних систем (ГІС)
- Розробити технічне завдання на створення (модернізацію) комп'ютерної мережі, придбання необхідного обладнання та програмного забезпечення, що дозволяє працювати з геоінформаційними системами (ГІС)
- Провести перепідготовку працівників відділу внутрішньої політики, управління архітектури та містобудування, управління економіки, відділу земельних ресурсів та інших підрозділів виконавчих органів ради
- Оголосити тендер і придбати електронну векторну карту міста (масштабів 1:2000, 1:500), необхідне обладнання (сервери, робочі станції, дигітайзери, сканери, широкоформатні принтери, програмні продукти і т.п.)
- Провести оцифрування необхідної інформації та створити необхідні інформаційні шари (зелені насадження, інженерні мережі, будівлі, маршрути транспорту тощо)

- Перейти на розробку планів забудови територій, архітектурно-планувальних завдань, поквартальних (по детальних) планів, інвестиційних проектних пропозицій за допомогою ГІС-технологій
- Забезпечити постійне поновлення (актуалізацію) картографічних матеріалів

Критичне питання С РОЗВИТОК КОМУНАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

Термін «інфраструктура» описує комплекс технічних засобів, необхідних для надання основних послуг місту, як єдиному організму, і зокрема, кожному мешканцю. Як правило, інфраструктура включає системи водопостачання і водовідведення, очисні споруди, системи енерго-, тепло- і газопостачання, автошляхи, системи зв'язку і громадський транспорт. Технічне обслуговування, підвищення якості та ефективності надання комунальних послуг вимагає інвестицій, проте обмежені фінансові ресурси як у місцевому, так і в державному бюджеті не дозволяють швидко покращити ситуацію. Можливим рішенням цієї проблеми є ретельна підготовка проектів для зовнішнього фінансування, чітке визначення пріоритетів або визначення послуг, які мають бути приватизовані, для залучення фінансово міцних інвесторів. Ряд міст Північної Америки та країн ЄС вирішують ці питання за допомогою використання принципів публічно-приватного партнерства.

Проблеми стану інфраструктури, підтримання її у належному стані та розвитку також є питанням безпеки. Саме тому вони вимагають належної уваги.

Розглядаючи це питання варто звернути увагу на питання тарифів, стану платіжної дисципліни та впровадження енергоефективних і екологічно безпечних технологій. Доцільно активізувати роботу щодо впровадження відновлювальних джерел енергії.

Залучення приватних інвестицій в цю сферу є дуже складним питанням саме через дві перші причини про які говорилось вище, адже вкладення коштів інвестором здійснюються задля отримання прибутку. А це передбачає пошук компромісу між інтересами міста, громади, зацікавленої у соціальному «додатковому продукті», і нормою прибутку, що влаштовує потенційних інвесторів. Головна умова такого компромісу – глибоке структурне реформування міського господарства на основі сучасного світового досвіду. Сьогодні пошук технічних рішень вже не є великою проблемою. За останні роки з'явилося багато нових технологій, організаційних ідей, тому найважливішим завданням стає пошук і залучення вирішення міських проблем інвесторів із найбільш передовими технологіями та з хорошою діловою репутацією.

Місту слід у наступні десять років зробити ряд кроків, направлених на глибоке реформування системи жилого-комунального господарства і тут потрібно мати на увазі, що ці реформи мають бути позитивно сприйняті громадськістю. Потрібно прагнути, щоб населення активно залучилось до вирішення існуючих проблем. Мінімізувати наслідки цього важкого трансформаційного процесу можливо при умові пошуку зовнішніх джерел фінансування, залученню інвестицій, реалізації принципів приватно-публічного партнерства, звичайно із залученням коштів державного, Республіканського бюджетів, Міжнародних програм технічної та фінансової допомоги.

Відзначимо, що це критичне питання є надзвичайно важливим не тільки для мешканців, а й для економіки міста і регіону. **Сьогодні комунальна інфраструктура стає економічною категорією і категорією безпеки.** Відсутність належної інфраструктури, її зношеність, а отже і низька надійність може бути вкрай негативним фактором розвитку бізнесу, оскільки приносить значні втрати для бізнесу, а при певних негативних умовах може його повністю зруйнувати. Цей фактор є характерним не тільки для міста, а й для держави в цілому.

Це критичне питання також тісно пов'язане із питанням залученням інвестицій. Відомо, що потужні, стратегічні інвестори при вирішенні питання локалізації (розміщення

бізнесу на певній території) в першу чергу оцінюють стан розвитку інфраструктури, її надійність і доступність. Сьогодні практично не реально залучити потужного «якірного» інвестора на територію, де взагалі відсутні інженерні мережі та транспортна інфраструктура.

Формування завдань з цього питання повинно забезпечити кореляцію з основними положеннями нового Генплану Феодосії та схеми планування території Феодосійського регіону, розробленої відповідно до вимог Закону України «Про планування та забудову територій», інших нормативних актів.

План дій С

План дій:

Стратегічна ціль С.1. Розвиток та реформування ЖКГ з метою надання якісних послуг

Оперативні цілі:

С.1.1. Реконструювати існуючу систему водопровідного та каналізаційного господарства

Міська рада та її виконавчі органи вживають ряд заходів для оптимізації роботи та зменшення непродуктивних втрат енергії, оптимізації схеми водопостачання та водовідведення, з метою покращення надання послуг мешканцям

заступник міського голови/ УЖКГ / виконавчий комітет міської ради/

- Лобювати передачу цілісний майновий комплекс у власність територіальної громади міста

- Провести моніторинг (інвентаризація, гідравлічні розрахунки, оцінка технічного стану, енергоаудит) існуючої мережі водопостачання та водовідведення (каналізації)
- Здійснити комплекс заходів з пошуку додаткових джерел питної води та підвищення якості питної води шляхом впровадження нових технологій очищення
- Розробити довгостроковий план заміни зношених водопровідних мереж та обладнання
- Розробити Проект забудови водопровідних та каналізаційних мереж для мікрорайонів малоповерхової забудови (приватного сектору)
- Опрацювати різні варіанти фінансування Проекту (самооподаткування населення, дольова участь, співфінансування місцевого бюджету, залучення коштів бюджетів вищого рівня, запровадження місцевих цінних паперів, створення кооперативу громадян, викуп мереж у забудовників шляхом неповної оплати послуг водопостачання, зовнішні або внутрішні запозичення та ін.)
- Забезпечити розробку проектної документації забудови локальних очисних станцій, реконструкції каналізаційних мереж та визначитися з джерелами фінансування
- Забезпечити розробку проекту модернізації зливової каналізації та плану реалізації, забезпечити синхронізацію з планами заміни та реконструкції водопровідних та каналізаційних мереж, з планами поточного та капітального ремонтів вулиць
- Організувати процес постійного пошуку додаткових зовнішніх джерел фінансування, необхідних для реформування та розвитку системи водопровідного та каналізаційного господарства, готувати проекти, приймати участь у конкурсах міжнародної технічної, державних та комерційних програмах тощо
- Створити електронну карту мереж на основі ГІС-технологій
- Здійснити комплекс заходів з меліорації заболочених територій
- Запровадити телеметричні системи управління мережами

С.1.2. Оптимізувати систему теплопостачання

Міська рада та її виконавчі органи вживають ряд заходів для оптимізації та модернізації схеми теплопостачання, покращення роботи та технічного обслуговування місцевої системи теплопостачання. У результаті здійснення цих заходів вдасться оптимізувати мережу, зменшити непродуктивні втрати

Заступник міського голови / теплокомуненерго / УЖКГ

- Провести глибокий аналіз стану існуючої системи мереж, котельень та всього обладнання (інвентаризація, гідравлічні розрахунки, оцінка технічного стану, енергоаудит), залучивши зовнішніх експертів, представників наукових установ, громадськості. Схема.
- Провести інвентаризацію та аналіз ефективності опалення по кожному багатоквартирному будинку та визначитися з джерелами теплопостачання кожного будинку на майбутнє
- Визначити потребу у тепло забезпеченні районів міста

- Розробити концепцію черговості переходу на більш ефективні моделі обладнаних котелень
- Розробити програму здійснення модернізації та оптимізації системи подачі теплоносія (укладка попередньо ізольованих труб, встановлення кільцевих врізок-перемичок, ремонт та заміна тепломереж тощо), з урахуванням потреб збереження та розвитку центральної системи опалення де це економічно доцільно
- Визначитися з джерелами фінансування організації встановлення індивідуальних тепло пунктів, переведення на локальне опалення будинків та груп будинків (де неефективним є централізоване опалення)
- Організувати роботи щодо здійснення модернізації мереж за рахунок інвестиційних складових тарифів, коштів державних і міжнародних грантів, концесії, коштів міського бюджету, субвенцій державного бюджету та коштів комунальних підприємств
- Вивчити питання встановлення окремих контурів постачання теплої води з використанням «сонячних конвекторів» у теплу пору року

С.1.3. Забезпечити умови для запровадження енергозберігаючих технологій

Міська рада та виконавчий комітет, керівники підприємств, установ та організацій вживають скоординованих заходів, які направлені на впровадження енергозберігаючих технологій

Виконавчий комітет міської ради/ заступник міського голови/ керівники комунальних підприємств, установ та організацій

- Провести енергоаудит комунальних підприємств, установ бюджетної сфери, житлових будинків
- Розробити міський план переходу на енергозберігаючі технології, зокрема з використанням відновлюваних джерел енергії (наприклад, запровадження вуличного освітлення на основі світлодіодних систем та сонячних батарей з акумуляційними системами)
- Визначити найбільш енергоефективні проекти та забезпечити розробку необхідної технічної та кошторисної документації
- Розробити проект енергетичної санації будинків типових для міста
- Забезпечити стовідсотковий облік споживання енергії (побудинкові та поквартирні лічильники)
- Організувати процес постійного пошуку додаткових зовнішніх джерел фінансування та забезпечити подання проектної документації до відповідних структур для залучення коштів міжнародних, державних та програм АРК з енергозбереження (місцевим бюджетом передбачити необхідне співфінансування проектів)
- Створити «револьверний фонд» — фінансовий механізм, який дозволить зекономлені за рахунок впровадження високоефективних проектів кошти, направляти на реалізацію наступних проектів
- Розглянути можливість запровадження спеціальних місцевих кредитних програм для впровадження енергозберігаючих технологій

С.1.4. Стимулювати впровадження альтернативних джерел енергії

Управління житлово-комунального господарства та відповідні структури міської ради розробляють програму впровадження нетрадиційних джерел енергії та забезпечують виконання цього процесу. Місто створює систему заохочення юридичних та фізичних осіб до використання нетрадиційних джерел енергії. Розробляється і впроваджується проект використання таких джерел в установах бюджетної сфери міста. Вивчаються і впроваджуються норми, що дозволяють втілити в життя «зелений тариф»

Управління економіки та інвестиційної політики /управління житлово-комунального господарства /Комунальні підприємства

- Розробити концепцію запровадження та використання альтернативних джерел енергії
- Створити систему заохочення юридичних та фізичних осіб до використання нетрадиційних (відновлювальних) джерел енергії
- Залучити до співпраці виробників та дистриб'юторів альтернативних джерел електроенергії. Вивчити можливість розміщення комунальних замовлень на місцевих підприємствах
- Забезпечити рекламну кампанію з роз'яснення переваг впровадження альтернативних джерел електроенергії
- Сформувати та затвердити перелік об'єктів, де найбільш ефективним є впровадження нетрадиційних джерел енергії
- Розробити і впровадити проект використання таких джерел в бюджетних установах міста

С.1.5. Організувати процес повного збору та утилізації твердих побутових відходів (ТПВ), побудови сміттєпереробного заводу

Виконавчі органи міської ради, комунальні підприємства, які відповідають за збір, вивезення та утилізацію ТПВ, комунальна інспекція вживають заходів, що ведуть до модернізації матеріально-технічної бази цієї галузі та забезпечують покращення інформаційної роботи з мешканцями задля належної чистоти. Спільно з іншими територіальними громадами регіону та сусідніх адміністративно-територіальних одиниць вивчається можливість будівництва сміттєпереробного заводу.

Керівники підприємств надавачів житлово-комунальних послуг/ УЖКГ /управління економіки та інвестиційної політики/ фінансове управління міської ради/ виконавчий комітет міської ради/ міська рада / ради інших населених пунктів / МЖКГ АРК / Кабмін АРК

- Провести пошук додаткових джерел фінансування (кошти фондів, ґранти, субвенції з обласного та державного бюджетів, позики, кошти підприємств) з метою покращення технічної бази для збору та утилізації ТПВ
- Придбати та встановити необхідну кількість урн та контейнерів для сміття та техніки
- Розробити систему преференцій та залучити до діалогу комерційні підприємства що мають досвід ефективною роботи у цій сфері (наприклад встановлення рекламних сіті-лайтів з вбудованими смітниками)
- Організувати ряд інформаційних кампаній, зокрема щодо організації роздільного збору ТПВ
- Запровадити у школах факультатив з екології довкілля та поведження з твердими побутовими відходами

- Запровадити роздільний збір відходів та активізувати роботу підприємств зі збору вторинної сировини (скла, пластиків, паперу) та переробки харчових відходів
- Вивчити досвід інших міст по збору сміття у приватному секторі одноповерхових будинків та розробити Програму впровадження збору сміття у приватному секторі одноповерхових будинків
- Визначити (спільно з іншими адміністративно-територіальними одиницями) ділянку для розміщення сміттєпереробного заводу, розробити інвестиційні пропозиції для потенційних інвесторів

Стратегічна ціль С.2. налагодження системи співпраці в громаді міста спрямованої на підвищення ефективності реформи житлово-комунального господарства

Оперативні цілі:

С.2.1. Активізувати процес створення об'єднання співвласників багатоквартирних будинків або передачі ЖФ на обслуговування приватним компаніям

Виконавчі органи міської ради забезпечують вивчення та запозичення досвіду в Україні, де успішно діють ОСББ, стимулюють створення ОСББ у місті та сприяють формуванню дієздатного об'єднаної органу — спілки чи асоціації ОСББ

Міська рада/ виконавчий комітет/ управління економіки

- Вивчити передовий досвід міст України, де створено й діють ОСББ
- Створити інституцію з підготовки керівного складу ОСББ та забезпечити її фінансування
- Забезпечити систему пріоритетів та стимулюючих заходів для будинків які планують створення ОСББ та для ОСББ які перебувають на стадії становлення
- Затвердити план розробки проектно-кошторисної документації на капітальний ремонт та реконструкцію будинків за рахунок міського, республіканського АРК та державного бюджету за умови попереднього рішення більшості мешканців будинків щодо створення ОСББ
- Створити структуру (спілку чи асоціацію ОСББ), що надаватиме супровід створенню ОСББ (допомога у підготовці пакету документів, проведені зборів тощо), співпрацюватиме з ОМС і прийматиме участь в прийнятті рішень щодо реформування ЖКГ

С.2.2. Розробити та пролобіювати систему формування тарифів на принципах прозорості

Міська рада переглядає та оптимізує витрати комунальних підприємств і тарифи на комунальні послуги. Система формування тарифів стає зрозумілою і прозорою. Тариф формується за формульним методом, що дозволяє його негайно змінювати при зміні цін складників

Міська рада/ виконавчий комітет/ управління економіки та інвестиційної політики/УЖКГ (співпраця з Спілкою енергоощадних міст України, Асоціацією міст України та громад тощо)

- Провести юридичний аналіз щодо створення механізму оперативної зміни тарифів та розробити систему прозорості і оперативної зміни тарифів

- Вийти з пропозицією змінити систему формування тарифів
- Провести аудит господарсько-економічної діяльності підприємств комунально господарства та ознайомитись з кращим досвідом міст України та світу в цій галузі
- Сформувати тарифи на житлово комунальні послуги з врахуванням інвестиційної складової та економії енергетичних ресурсів
- Підготувати та ухвалити проект рішення міськради про зміну тарифів, що передбачає корекцію тарифів при зміні цін складових, які визначають їх структуру
- Налагодити ефективну систему оцінки кількості та якості комунальних послуг з боку комітету з контролю за якістю житлово-комунальних послуг та забезпечити постійне адресне інформування населення стосовно цього питання
- Розробити процедуру перерахунку плати за комунальні послуги у випадках їх недостатньої якості або кількості
- Провести роботу з формування громадської думки щодо тарифної політики

С.2.3. Запровадити модель забезпечення населення якісними послугами з утримання будинків та прибудинкових територій із залученням інвесторів

Виконавчі органи міської ради та комунальні підприємства вивчають досвід інших міст України щодо створення конкурентного середовища у сфері надання послуг з утримання будинків та прибудинкових територій, запроваджують власну модель і працюють над довгостроковою програмою реконструкції житлового фонду

Виконавчий комітет міської ради/ заступник міського голови/ УЖКГ

- Підготувати юридичні механізми та забезпечити їх лоббіювання
- Розробити фінансовий механізм участі інвесторів та мешканців, ОСББ у ремонті та реконструкції житлового фонду
- Розпочати процес «роздержавлення» ЖЕКів
- Створити громадський комітет з контролю за якістю житлово-комунальних послуг
- Розробити систему заохочень для підприємств усіх форм організації та власності у сфері надання послуг утримання будинків та прибудинкових територій з метою створення конкурентного середовища
- Підготувати та прийняти довготермінову програму реконструкції житлового фонду, затвердити титульні списки та розпочати поетапну реалізацію, (наприклад, враховуючи можливість залучення інвесторів до капремонтів при умові надання їм дозволів на прибудови та надбудови)

С.2.4. Впровадити систему відкритого діалогу та формування конструктивної громадської думки

Міська рада, її виконавчі органи, підприємства, що надають комунальні послуги, а також послуги з обслуговування житлового фонду вживають заходів для покращення інформування мешканців (порядок формування тарифів та існуючі ціни на послуги, що надаються, графіки ремонтів, причини та наслідки аварій, причини проблем, що існують у ЖКГ міста, заходи, які вживаються для покращення ситуації,

новини та новації, що плануються до впровадження, а головне — створює умови постійного діалогу влади, комунальних підприємств та мешканців

Виконавчий комітет міської ради/ підприємства — надавачі житлово комунальних послуг/ відділ внутрішньої політики/ ЗМІ, ЖЕКи, ОСББ

- Вивчити досвід інших міст України та закордонних міст у цій сфері
- Створити єдиний інформаційно-розрахунковий центр комунальних платежів, заснований на ідентифікації та безготівковій сплаті комунальних платежів з використанням карт Національної Системи Електронних Платежів та мережі Інтернет
- Створити відділ чи відповідального за поширення інформації
- Створити простий і зрозумілий механізм взаємного «інформаційного обміну» (через єдиний інформаційно-розрахунковий центр комунальних платежів, створену спілку ОСББ, місцеву пресу, листування, рекламно-інформаційні шити, місцеве радіомовлення та телебачення, мережу Інтернет), вуличні комітети
- Забезпечити постійне проведення громадських форумів з проблемних питань житлово-комунального господарства, залучаючи до участі спілку ОСББ та фахівці, обізнаних на проблемах житлово-комунального господарства
- Розробити схему (графік) проведення роз'яснювальної роботи серед населення та організувати екскурсії на комунальні підприємства міста для шкіл, училищ, технікумів тощо
- Запровадити систему факультативних уроків в загальноосвітніх школах «Мое місто – мій дім»
- Розробити та прийняти Статут громади

Стратегічна ціль С.3. Розвиток міської інфраструктури

Оперативні цілі:

С.3.1. Забезпечити покращення благоустрою міста

Міська рада та виконавчий комітет забезпечують проведення інвентаризації об'єктів благоустрою та визначаються із планом дій та програмою благоустрою

Виконавчий комітет міської ради, заступник міського голови, відділ екології, інспекція з благоустрою, керівники комунальних підприємств, установ та організацій, УМВС у м. Феодосії

- Провести інвентаризацію об'єктів благоустрою (зелені насадження, парки, сквери, дитячі та спортивні майданчики, носії реклами тощо)
- Розробити та прийняти на сесії міської ради Правила благоустрою міста у новій редакції та нову Програму благоустрою міста з попереднім їх обговоренням серед громадськості та в крупних колективах
- Створити умови для підвищення доступності міста (підготовка міста для людей з обмеженими можливостями. Внести необхідні зміни в Правила благоустрою
- Створити схему велосипедних доріжок та впровадити цей проект
- Визначити балансоутримувачів усіх об'єктів благоустрою
- Закріпити територію для прибирання навколо об'єктів торгівлі та обслуговування за орендарями (власниками) та забезпечити дієвий контроль

Інспекцією з благоустрою. Розмістити карту закріплення території на веб-сторінці міської ради

- Розробити план придбання сучасних засобів механізації, техніки та пристроїв, що забезпечують ефективно та якісно виконання робіт з благоустрою
- З метою унеможливлення фактів вандалізму та покращення системи управління дорожнім рухом щодо комунальної власності встановити вуличні камери відеоспостереження

С.3.2. Затвердити план оновлення рухомого складу громадського транспорту

Міська рада спільно із відповідними структурами та суб'єктами господарської діяльності, що надають ці послуги, розробляє довгостроковий план оновлення рухомого складу громадського транспорту, визначаються прозорі правила і умови визначення переможців на отримання дозволів на перевезення пасажирів.

.....відділ транспорту та зв'язку міської ради / асоціація перевізників

- Провести вивчення громадської думки мешканців міста та гостей міста щодо якості обслуговування пасажирів в громадському транспорті та якості рухомого складу
- Розробити вимоги до рухомого складу і вимоги до перевізників поетапний план оновлення рухомого складу
- Внести зміни в документацію на проведення конкурсів серед перевізників
- Запровадити АСУМТ на базі ГІС

С.3.3. Покращити вуличне освітлення міста

Управління ЖКГ, комунальні служби міста розробляють та впроваджують програму відновлення та модернізації вуличного освітлення із застосуванням енергозберігаючих технологій

Управління ЖКГ/ комунальні підприємства/ виконавчий комітет міської ради

- Провести техніко-економічні розрахунки енергоефективності мереж зовнішнього освітлення.
- Розробити та прийняти програму відновлення та модернізації вуличного освітлення з використанням енергоощадних технологій
- Автоматизувати управління вуличним освітленням. Встановити двотарифні системи обліку електроенергії
- Визначити черговість модернізації ліній і розробити бізнес-план цих заходів, при необхідності залучити кредитні кошти для реалізації проекту
- В правилах благоустрою міста, а також місцевих актах, що регламентують встановлення зовнішньої реклами передбачити вимогу до суб'єктів господарювання щодо встановлення рекламних щитів та вивісок (крім офіційних) виключно з системою підсвічування
- У мережі вуличного освітлення провести поступову заміну ламп розжарювання і ртутних ламп на більш енергоефективні джерела світла галогенного, дуго-натрієвого або світлодіодного типу

С.3.4. Виділити та впорядкувати місця паркування автотранспорту

Виконавчі органи міської ради проводить моніторинг наявних місць (ділянок), потенційно придатних для паркування автотранспорту, визначають можливі місця паркування (створюють їх паспорти та проводять маркування), забезпечують створення облаштованого паркувального майданчика поза межами проїжджої частини вулиць

Управління дорожнього господарства/ управління архітектури та містобудування/ управління житлово-комунального господарства

- Провести вивчення місць, придатних для створення автомобільних стоянок
- Виділити земельну ділянку та провести облаштування паркінгів для автомобільного транспорту (у т.ч. туристичних автобусів)
- Внести необхідні зміни в землевпорядну та містобудівельну документації
- Визначити на конкурсних засадах організації, що відповідатимуть за паркування

С.3.5. Винести залізничну гілку за межі рекреаційної території

Виконавчі органи міської ради спільно з Мінтрансом АРК і Укрзалізницею виробляють план перенесення гілки залізничної дороги

Міська рада / Мінтранс АРК та України / Придніпровська залізна дорога / Феодосійський морський порт

- Провести переговори з відповідними міністерствами та відомствами
- Вирішити містобудівельні питання, провести корекцію Генплану. Внести зміни в плани землеустрою.
- Скласти план перенесення гілки залізничної дороги та будівництва нового залізничного вокзалу
- Підготувати план дій із залучення ресурсів. Здійснити вибір відповідних організацій-виконавців
- Провести рекультивуацію території

С.3.6.Удосконалити програму ремонту та експлуатації міських доріг

Виконавчі органи міської ради спільно з управлінням дорожнього господарства проводять вивчення стану доріг, розробляють паспорти, визначаються з вибором найефективнішої технології ремонту та способу експлуатації доріг (включаючи пропозиції до зміни схеми руху), готують план ремонтів та поетапний графік виконання і на його основі та математичної моделі створюють нову схему руху у т.ч. громадського транспорту .

Міська рада /управління дорожнього господарства /

- Провести аудит стану доріг та розробити паспорти вулиць. Підготувати довготерміновий фінансовий план залучення ресурсів. Здійснити вибір відповідних організацій, провести контроль виконання ними робіт по ремонту доріг
- Удосконалити схему організації дорожнього руху
- Забезпечити планове виділення грошових коштів на ремонт та експлуатацію міських доріг з міського бюджету

Стратегічна ціль С.4. Залучення фінансових ресурсів для розвитку ЖКГ та муніципальної інфраструктури

Оперативні цілі:

С. 4.1. Використати бюджети та місцеві інвестиції

Міська рада запроваджує сучасні методи планування та фінансування капітального покращення та розвитку об'єктів комунальної інфраструктури

Міська рада/ управління фінансів/ управління містобудування та архітектури/ управління ЖКГ

- Розробити і впровадити довгостроковий план капітальних інвестицій
- Запровадити програмно-цільовий метод формування та виконання бюджету
- Працювати з державними програмами щодо участі у спільних інвестиційних проектах
- Вивчити досвід інших міст щодо залучення коштів громади (самооподаткування та випуск облігацій)

С.4.2. Забезпечити залучення зовнішніх ресурсів

Міська рада спільно з комунальними підприємствами розробляє системний підхід до визначення і залучення зовнішніх фінансових ресурсів.

Міська рада/ управління економіки та інвестиційної політики/ управління ЖКГ/ комунальні підприємства

- Вивчити досвід інших міст України у сфері фандрейзінгу
- Створити робочу групу з розробки плану заходів щодо залучення зовнішніх фінансових ресурсів (публічно-приватні партнерства, приватні інвестиції, гранти донорських організацій, кошти структурних фондів, державних програм та державні субсидії, кошти державних капіталовкладень, позики, самооподаткування, тощо)
- Ввести до штатного розкладу управління ЖКГ посаду спеціаліста з фандрейзінгу та залучення інвестицій
- Провести поширення інформації серед громади міста (громадських організацій, потужних бізнесів) про необхідність залучення зовнішніх коштів під конкретні проекти, виконання яких потребує місто
- Розглянути питання членства міста в Асоціації міст України, Асоціації енергоощадних міст України та ін. організаціях

ПРІОРИТЕТИ

На засіданні Комітету стратегічного планування, яке відбулося 29 квітня 2010 р., члени ЕК Феодосії визначали пріоритетність оперативних цілей по трьох критичних питаннях:

- A. Розвиток туризму**
- B. Залучення інвестицій**
- C. Розвиток комунальної інфраструктури**

Примітка. Розподіл цих критичних питань не є «жорстким», оскільки всі вони між собою доволі тісно пов'язані. Прогрес у кожному з цих напрямків буде мати певний вплив на інші.

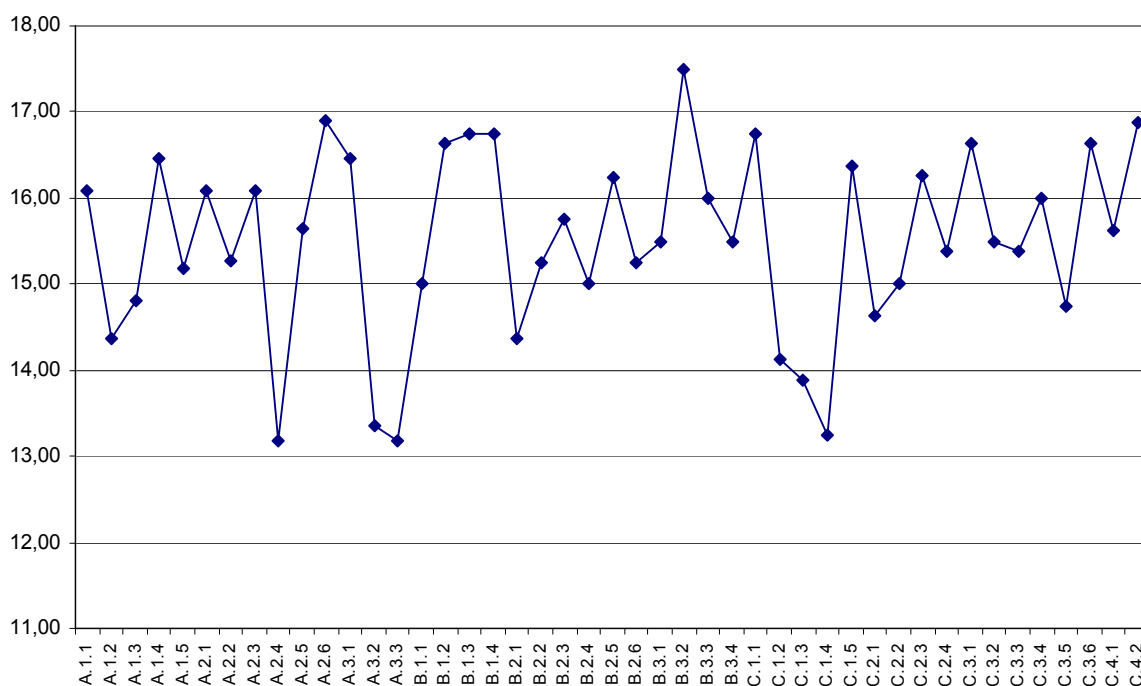
Мета визначення пріоритетів – створити довгостроковий довідковий документ, який допоможе групі, що буде відповідати за управління впровадженням Стратегічного плану, і керівництву міста оптимально розподілити обмежені людські та фінансові ресурси, що виділятимуться на реалізацію оперативних цілей плану. ЕК дійшов висновку, що всі оперативні цілі є важливими для майбутнього Феодосії, є складовими нових напрямів, накреслених Стратегічним планом.

Проте зовнішні умови не залишатимуться незмінними, і для тих, хто відповідатиме за впровадження, буде незайвим знати, як члени ЕК розуміли відносну важливість проектів плану в час його прийняття. Тому членам комітету запропонували оцінити 45 оперативних цілей за такими критеріями: вплив на стратегічну ціль, здійсненність (оцінка за цим критерієм мала подвійну вагу), строки, вплив на інвестиції та робочі місця, участь приватного сектора, сумісність з іншими оперативними цілями. У визначенні пріоритетів брали участь 15 членів ЕК (однак повністю комплектних анкет було лише 12).

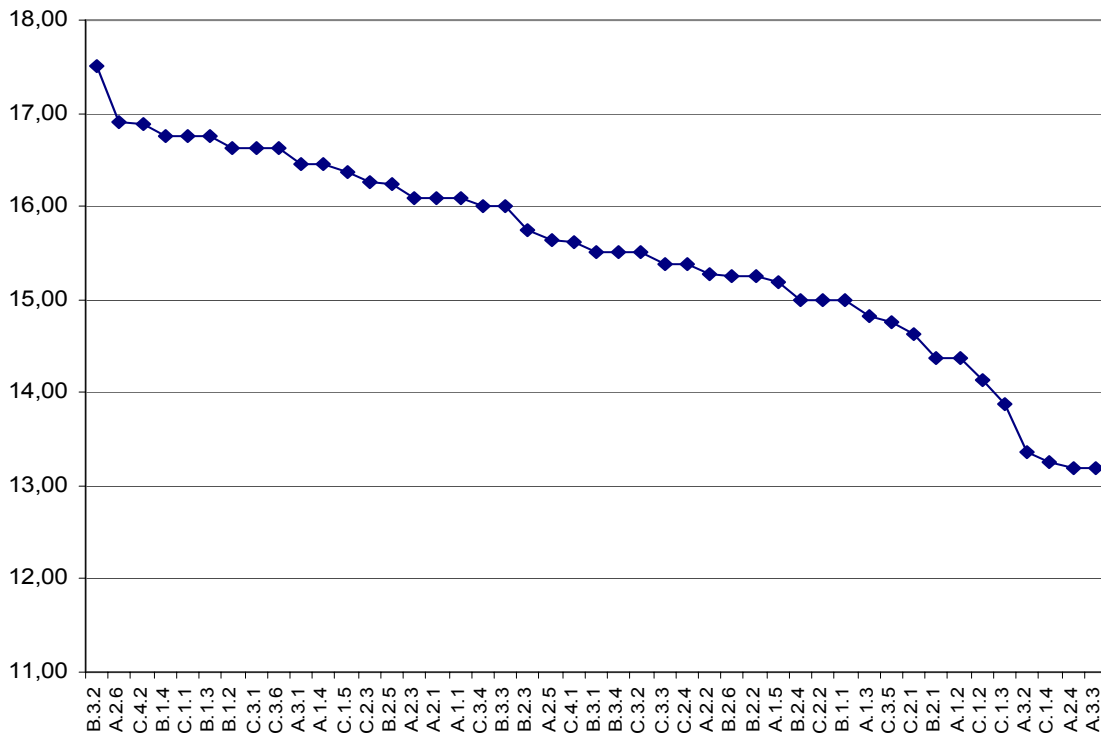
Основні результати визначення пріоритетів:

- На графіку 1 представлено рейтинг кожного із проектів у порядку, що сформований в Плані дій, на графіку 2 – у порядку спадання рейтингу за кількості набраних балів, а на графіку 3 – розподіл проектів за кількістю набраних балів (з кроком 0,5). Очевидно, що оцінки рейтингів розподілилися майже рівномірно. Кількість набраних балів є досить високою і коливається в діапазоні від 17,5 до 13,18 балів при максимально можливій кількості – 21,00 бали. Зокрема, найбільша кількість проектів мають бал в межах 16,00 –15,00 (17 проектів), 17,00–16,00 (16 проектів), 15,00 –14,00 (6 проектів), 14,00 –13,00 (5 проектів).
- Найвищі оцінки (середнє значення по критичному питанню) отримали оперативні цілі з критичного питання «Залучення інвестицій» (15,82) та «Розвиток комунальної інфраструктури» (середній бал – 15,47), за ними – оперативні цілі з критичного питання «Розвиток туризму» (15,22).
- Усі оперативні цілі оцінені як реалістичні (бал за здійсненність знаходиться на рівні 4,47 із максимально можливих 6 – ти). Найнижчу кількість балів у розділі здійсненність набрали проекти А3.2 «Покращити якість морської води» (3,0 бали) та С3.5 «Винести залізничну гілку за межі рекреаційної території» (3,25 балів).
- Серед стратегічних цілей плану найвищий рейтинг (16,28) у В.1 (Створення сприятливого інвестиційного клімату та системи надання професійних послуг інвесторам) та С.4 (Залучення фінансових ресурсів для розвитку ЖКГ та муніципальної інфраструктури) – 16,25. На третьому місці - В.3 (Формування іміджу міста, ефективної системи маркетингу місцевого інвестиційного продукту) – 16,13. Імовірно, ці стратегічні цілі найбільшою мірою відповідають потребам місцевої економіки, бізнесу, підприємців, і демонструють значення, яке Експертний комітет надає підтримці створенню життєво важливих бізнес- та інвестиційного середовищ, що, на думку членів ЕК, стане основою для майбутнього економічного зростання Феодосії.

- Найбільш рейтинговими проектами (оперативними цілями) всього стратегічного плану є такі три: В.3.2 «Розробити маркетинговий план дій для просуванню привабливого іміджу міста» – (17,5), А.2.6 «Розробити проект будівництва (капітальної реконструкції) парку розваг та відпочинку» та С.4.2 «Забезпечити залучення зовнішніх ресурсів» набрали майже однакову кількість балів – 16,91 та 16,88 відповідно. Ці цілі демонструють високий рівень «здійсненності» та «сумісності» з іншими проектами.
- Високу рейтингову оцінку (середній бал 16,75), четверте місце, отримала оперативна ціль С.1.1 «Реконструювати існуючу систему водопровідного та каналізаційного господарства». Сьоме місце зайняли оперативні цілі С.3.1 «Забезпечити покращення благоустрою міста» та С.3.6 «Удосконалити програму ремонту та експлуатації міських доріг» (середній бал 16,63). Особливістю вищенаведених високо рейтингових проектів у сфері «Розвиток комунальної інфраструктури» є те, що вони також тісно пов'язані з напрямком Стратегічного плану «Залучення інвестицій» і суттєво впливають на інвестиції та робочі місця.

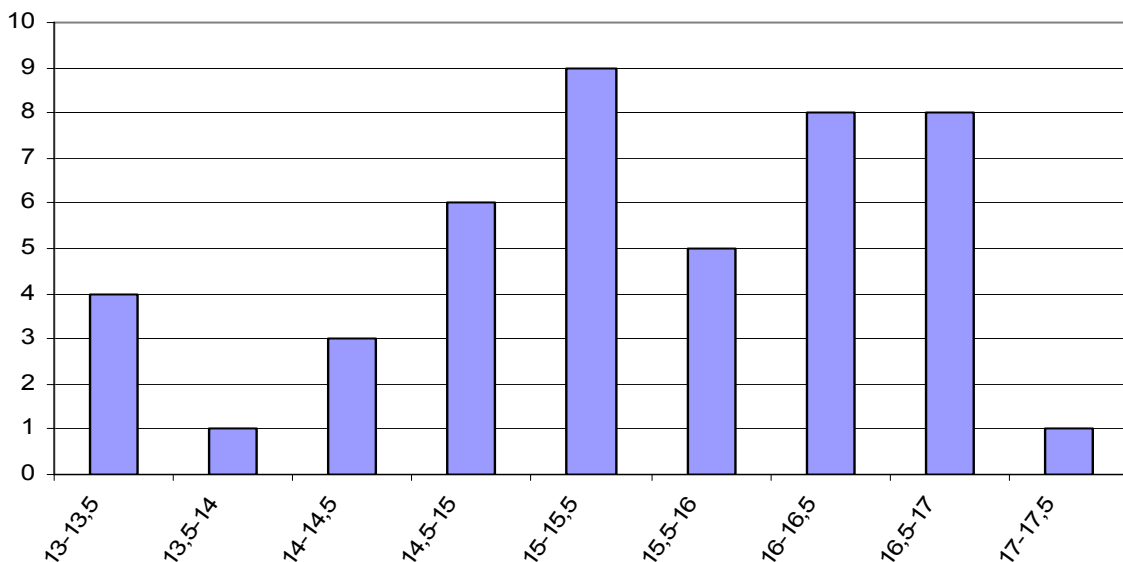

Графік 1. Оцінки рейтингу проектів

Графік 2. Розташування проектів за рейтингом у порядку спадання

- Проекти плану дій з розвитку туризму (A.2.4 «Розробити заходи щодо консервації реставрації пам'яток архітектури та реалізації проекту «місто майстрів»», A.3.3 «Провести комплекс заходів з берегоукріплення і мін. зсувів») отримали найнижчі бали і зайняли останні місця, зокрема, через найнижчий їх потенційний вплив на зростання обсягів інвестицій та створення нових робочих місць.

Графік 3. Розподіл кількості проектів з кроком 0,5 бала

У таблиці 1 подається копія форми оцінки, оперативні цілі в якій розташовані в порядку спадання рейтингу і в якій зазначені загальні середні бали, отримані, кожною оперативною ціллю в колонці «Разом». Жовтим кольором помічені найвищі оцінки за кожним окремим критерієм.

Таблиця 1. Визначення пріоритетів

		Проект / Оперативна ціль	Вплив на стратегічну ціль (1 - 3)	Здійсненість (0 - 6)	Строки (1 - 3)	Вплив на інвестиції та робочі місця (1 - 3)	Участь приватного сектора (1 - 3)	Оперативними цілями (0 - 3)	РАЗОМ (0 - 21)
1	B.3.2	Розробити маркетинговий план дій для просуванню привабливого іміджу міста	2,88	5,50	2,75	2,00	2,25	2,13	17,50
2	A.2.6	Розробити проект будівництва (капітальної реконструкції) парку розваг та відпочинку	2,64	4,64	2,09	2,27	2,91	2,36	16,91
3	C.4.2	Забезпечити залучення зовнішніх ресурсів	2,75	5,00	2,38	2,25	2,38	2,13	16,88
4	B.1.4	Підготувати кадри, що професійно займатимуться залученням інвестицій	2,88	5,00	2,25	2,25	2,13	2,25	16,75
5	B.1.3	Створити структуру, що займатиметься маркетингом інвестицій та залученням інвесторів	3,00	5,25	2,25	2,13	2,00	2,13	16,75
6	C.1.1	Реконструювати існуючу систему водопровідного та каналізаційного господарства	3,00	4,25	1,75	2,63	2,75	2,38	16,75
7	B.1.2	Розробити систему централізованого супроводу інвестора	2,88	4,88	2,38	2,38	1,88	2,25	16,63
8	C.3.1	Забезпечити покращення благоустрою міста	2,63	4,50	2,25	2,25	2,63	2,38	16,63
9	C.3.6	Удосконалити програму ремонту та експлуатації міських доріг	2,75	4,88	2,13	2,13	2,38	2,38	16,63
10	A.1.4	Розвинути сервісно-інформаційну туристичну інфраструктуру	2,36	4,82	2,00	2,27	2,64	2,36	16,45
11	A.3.1	Покращити санітарний стан пляжів	2,91	4,64	2,27	2,09	2,45	2,09	16,45
12	C.1.5	Організувати процес повного збору та утилізації твердих побутових відходів (ТПВ), побудови сміттєпереробного заводу	2,88	4,63	1,88	2,38	2,38	2,25	16,38
13	C.2.3	Запровадити модель забезпечення населення якісними послугами з утримання будинків та прибудинкових територій	2,63	4,63	2,13	2,25	2,50	2,13	16,25
14	B.2.5	Створити передумови для залучення інвестицій в пріоритетні сфери та об'єкти реконструкції, будівництва та розвитку	3,00	4,75	1,75	2,25	2,25	2,25	16,25
15	A.2.1	Створити продукти для розвитку туризму подій	2,36	4,73	2,36	1,82	2,64	2,18	16,09
16	A.2.3	Створити умови для розвитку мережі SPA-центрів	2,45	4,64	2,00	2,18	2,91	1,91	16,09
17	A.1.1	Створити умови для розвитку туристичної інфраструктури обслуговування та рівня культури надання послуг	2,73	4,36	1,55	2,27	2,64	2,55	16,09
18	B.3.3	Налагодити системну роботу веб сайту	2,63	5,00	2,38	1,88	2,13	2,00	16,00
19	C.3.4	Виділити та впорядкувати місця паркування автотранспорту	2,88	5,13	2,25	1,63	2,00	2,13	16,00
20	B.2.3	Актуалізувати Генеральний план міста	2,88	4,25	2,13	2,13	2,00	2,38	15,75
21	A.2.5	Підготувати умови для розвитку яхтового туризму	2,45	4,36	2,00	2,09	2,45	2,27	15,64

Стратегічний план економічного розвитку м. Феодосії

22	C.4.1	Використати бюджети та місцеві інвестиції	2,75	4,75	2,25	1,63	2,13	2,13	15,63
23	B.3.1	Розробити інформаційно презентаційний пакет про місто та його інвестиційні можливості	2,88	4,50	2,38	1,75	2,00	2,00	15,50
24	B.3.4	Впровадити сучасні інформаційні технології для інвестиційних пропозицій	2,75	4,75	1,88	1,50	2,38	2,25	15,50
25	C.3.2	Затвердити план оновлення складу громадського транспорту	2,50	4,88	1,88	1,88	2,63	1,75	15,50
26	C.3.3	Покращити вуличне освітлення міста	2,38	5,00	2,25	1,75	2,25	1,75	15,38
27	C.2.4	Впровадити систему відкритого діалогу формування конструктивної громадської думки	2,75	4,25	1,88	2,13	2,13	2,25	15,38
28	A.2.2	Розробити пакети лікувальних та оздоровчих бальнеологічних послуг	2,27	4,45	1,91	2,00	2,64	2,00	15,27
29	B.2.6	Розробити інвестиційний паспорт міста	2,63	4,75	2,25	1,88	1,75	2,00	15,25
30	B.2.2	Сформувати реєстр нерухомості, придатної для бізнесу, інвестиційних пропозицій та налагодити моніторинг за їх використанням	3,00	4,25	1,75	2,25	1,63	2,38	15,25
31	A.1.5	Створити умови для просування проекту «будівництво морського вокзалу»	2,27	4,00	1,82	2,55	2,36	2,18	15,18
32	B.2.4	Підготувати земельні ділянки (об'єкти нерухомості) для потенційного інвестора	2,88	4,25	2,13	2,00	1,63	2,13	15,00
33	B.1.1	Удосконалити процедуру видачі дозволів та запровадити принцип «єдиного вікна»	2,50	4,63	1,88	2,13	1,75	2,13	15,00
34	C.2.2	Розробити прозору тарифну політику	2,75	4,00	2,13	1,88	2,13	2,13	15,00
35	A.1.3	Розробити заходи з підвищення навиків якості обслуговування туристів	2,18	4,73	2,00	1,73	2,36	1,82	14,82
36	C.3.5	Винести залізничну гілку за межі рекреаційної території	2,63	3,25	2,00	2,38	2,25	2,25	14,75
37	C.2.1	Активізувати процес створення об'єднання співвласників багатоквартирних будинків	2,38	4,13	1,75	2,38	2,38	1,63	14,63
38	B.2.1	Провести повну інвентаризацію земель та створити систему ведення кадастрів	3,00	4,00	1,88	1,50	1,88	2,13	14,38
39	A.1.2	Удосконалити підготовку кадрового потенціалу, зорієнтованого на європейські стандарти якості послуг	2,45	3,82	1,45	1,91	2,55	2,18	14,36
40	C.1.2	Оптимізувати систему тепlopостачання	2,63	4,38	1,25	1,75	2,38	1,75	14,13
41	C.1.3	Забезпечити умови для запровадження енергозберігаючих технологій	2,38	4,13	1,13	2,00	2,25	2,00	13,88
42	A.3.2	Покращити якість морської води	3,00	3,00	1,73	1,91	1,64	2,09	13,36
43	C.1.4	Стимулювати впровадження альтернативних джерел енергії	2,38	4,25	1,38	1,63	2,13	1,50	13,25
44	A.2.4	Розробити заходи щодо консервації реставрації пам'яток архітектури та реалізації проекту «місто майстрів»	2,45	3,73	1,45	1,64	1,82	2,09	13,18
45	A.3.3	Провести комплекс заходів з берегоукріплення і мінімізації зсувів	2,82	3,36	1,09	1,82	1,82	2,27	13,18

УПРАВЛІННЯ ВПРОВАДЖЕННЯМ

РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Із самого початку роботи зі стратегічного планування в Феодосії підкреслювалась важливість етапу реалізації Стратегічного плану та моніторингу його впровадження. Успіх цієї роботи буде вимірюватись позитивними економічними та іншими змінами, що стануть наслідком виконання передбачених планом проектів – оперативних цілей – і реалізації його стратегічних цілей.

Першим кроком на шляху реалізації Стратегічного плану буде його прийняття міською радою. Вкрай важливо забезпечити політичну волю до запровадження змін, а також людські та фінансові ресурси, необхідні для виконання всіх проектів, передбачених оперативними цілями плану.

Щоб гарантувати реалістичність і здійсненність плану, над його розробкою працювало близько 40 лідерів громади (членів ЕК та робочих груп)– представників бізнесу, органів місцевого самоврядування, промислових підприємств, культурних та освітніх закладів тощо. Динамічний процес роботи в Експертному комітеті (ЕК) і робочих групах посилив ентузіазм учасників процесу, що створює чудову основу для підтримки впровадження програми.

Відповідальність за моніторинг впровадження буде покладена на Комітет з управління впровадженням (КУВ), який складатиметься з найбільш активних членів ЕК, наприклад, таких осіб: голова ЕК, заступник міського голови, начальник управління економіки, керівник відділу економічного розвитку, інших зацікавлених осіб, що здебільшого представляють підприємців міста. Таким чином, КУВ за своїм складом стане продовженням публічно-приватного партнерства, яке уможливило процес стратегічного планування – і зміцнилось упродовж останніх місяців спільної роботи.

КУВ здійснюватиме моніторинг якості виконання завдань, дотримання графіку зустрічаючись щоквартально для оцінки виконання завдань кожної з 45 оперативних цілей, передбачених стратегічним планом.

Підтримку діяльності КУВ забезпечуватимуть працівники управління економіки

Стратегічний план є гнучким, «живим» документом, він може (і повинен) коригуватися у міру зміни обставин. Легко можуть змінюватись проекти, складніше – оперативні цілі, не бажано змінювати стратегічні цілі і категорично неможна змінювати критичні питання. Тому члени КУВ, а також всі мешканці Феодосії, причетні до згаданої роботи, повинні стежити за тим, щоб стратегічні й оперативні цілі, завдання плану залишалися доречними та актуальними – і реалізовувалися. За рік Комітет стратегічного планування збереться знову, щоб оцінити досягнуті результати і – за необхідності – розглянути можливі зміни до Стратегічного плану. Цей процес повинен відбуватись щорічно, очевидно, до прийняття бюджету на кожен наступний рік. При запровадженні програмно-цільового методу – у терміни, визначені Бюджетним кодексом та відповідними актами Кабінету Міністрів.

Перелік нормативних актів, що використовувались

1. Про місцеве самоврядування в Україні. Закон України N 280/97-ВР від 27.05.1997 (із змінами і доповненнями);
2. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України. Закон України від 23.03.2000 № 1602-III.
3. Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку малих міст. Закон України N 1580-IV від 04.03.2004;
4. Про стимулювання розвитку регіонів. Закон України № 2856-IV від 08.09.2005;
5. Про генеральну схему планування територій України. Закон України № 3059-III від 07.02.2002.
6. Про планування і забудову територій. Закон України № 1621-IV від 18.03.2004.
7. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 липня 2006 року № 1001.
8. Про затвердження плану заходів на 2009 рік щодо реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.09.2008 № 1163-р.
9. Про схвалення Концепції вдосконалення системи прогнозних і програмних документів з питань соціально-економічного розвитку України. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 04.10.2006 № 504-р.
10. Про запровадження комплексної оцінки соціально-економічного розвитку Автономної Республіки Крим, областей, м. Києва та Севастополя. Постанова Кабінету Міністрів України від 20.06.2007 № 833.
11. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування регіональних стратегій розвитку. Наказ Міністерства економіки та з питань Європейської інтеграції від 29.07.2002 №224.

Додаток А

СКЛАД ЕКСПЕРТНОГО КОМІТЕТУ

Персональний состав членов Экспертного комитета

№ п/п	Ф.И.О.	Должность
1	Бартенев Александр Владимирович	Городской голова
2	Ганыш Василий Васильевич	Заместитель городского головы
3	Алексеева Анна Юрьевна	Начальник управления капитального строительства
4	Попова Наталья Михайловна	Начальник управления по труду и социальной защите населения
5	Борщ Людмила Михайловна	Ректор Феодосийской финансово-экономической академии
6	Герасимова Светлана Васильевна	Профессор Феодосийской финансово-экономической академии
7	Власенко Вадим Александрович	Заместитель начальника Департамента архитектуры, градостроительства и земельных отношений городского совета
8	Гордеева Наталья Владимировна	Начальник Межрайонной Государственной налоговой инспекции
9	Заброда Елена Федоровна	Начальник Департамента архитектуры, градостроительства и земельных отношений городского совета
10	Загодиренко Владимир Григорьевич	Начальник управления ЖКХ
11	Максименко А.С.	Председатель Феодосийского союза промышленников и предпринимателей
12	Зарицкий В.Д.	Член Феодосийского союза промышленников и предпринимателей
13	Звягин Н.И.	-//-
14	Зеликов С.Н.	-//-
15	Орел Н.А.	-//-
16	Терещенко А.Г.	-//-
17	Шашко В.Ю.	-//-
18	Каминский Сергей Валентинович	-//-
19	Кроча Татьяна Сергеевна	Начальник управления экономики и инвестиционной политики
20	Кудрявцева Елена Генриховна	Начальник финансового управления
21	Литвиненко Александр Иванович	Директор Феодосийского казенного оптического завода
22	Марина Татьяна Семеновна	Начальник управления по курортам
23	Мунтян Анатолий Радионович	И.о. начальника Феодосийского морского торгового порта
24	Патрушева Юлия Васильевна	Председатель городского совета профсоюзов
25	Полунина Ольга Николаевна	Начальник управления по туризму
26	Слаква Василий Александрович	Директор ГП «Судокомполит»
27	Сахновский Павел Витальевич	Начальник юридического управления

Додаток В

РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ, СУЧАСНИЙ СТАН І ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГОСПОДАРСЬКОГО КОМПЛЕКСУ м. ФЕОДОСІЯ